Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 25 декабрь 1973 йил, сешанба ◆ № 301 (15.775). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ!

Республика саноатчиларининг улкан зафари

Ўзбекистон саноат корхоналарининг коллективлари беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили планини муддатидан олдин бажариш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, маҳсулотни реализация қилиш йиллик программасини 24 декабрда, яъни олинган социалистик мажбуриятларда кўзда тутилганидан бир кун аввал бажариб бўлдилар. Йил охиригача пландан ташқари тахминан 270 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Кўпчилик тармоқлар: машинасозлик, рангли металлургия, бинокорлик материаллари саноати, пахта тозалаш, енгил саноат, озиқ-овқат саноати ва бошқа тармоқларнинг анчагина корхоналари ишлаб чиқариш программасини муваффақиятли равишда адо этдилар.

Маҳсулотнинг кўпгина энг муҳим турларини ишлаб чиқариш: кўмир қазиб олиш, компрессорлар, тракторлар, фосфатли ўғитлар, пахта толаси, пайпоқлар, гиламлар ва гилам буюмлар, гўшт, балиқ, колбасалар, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, сарёғ ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш плани тўла ва ошириб бажарилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ТЎҒРИСИДА

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОРИ

1974 йилнинг октябрида Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ва Ўзбекистон Коммунистик партияси ташкил этилган кунга 50 йил тўлади.

Бошқа Совет Социалистик Республикалари каби Ўзбекистон ССРнинг ҳам барпо этилганлиги инсониятнинг ривожланишида янги давр очган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг бевосита давоми бўлди, Владимир Ильич Ленин ва у ташкил этган Коммунистик партиянинг ўлмас ғояларининг амалда рўёбга чиққанлиги бўлди.

Кўп миллатли ягона Совет давлати иттифоқдош республикаларнинг қардош оиласида тенг ҳуқуқли республикалар қаторида бундан ярим аср муқаддам Ўзбекистон ССР ташкил этилганлиги ўзбек халқининг ва республикадаги барча меҳнаткашларнинг тарихида жуда катта воқеа бўлди, мамлакатимизда пролетар интернационализми принциплари тантана қилганлигини, ленинча миллий сиёсат изчиллик билан амалга оширилганлигини кўрсатувчи яққол далиллардан бири бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXIV съездига ҳисобот докладида Леонид Ильич Брежнев қардош совет республикаларининг ярим асрлик юбилейлари социалистик миллатлар гуллаб-яшнаётганлигини, Ватанимиздаги барча халқларнинг монолит бирлигини кўрсатувчи жуда зўр намойиш эканлигини қайд қилиб ўтди.

Ўзбек халқи кўп асрлар мобайнида ўз озодлиги ва мустақиллиги учун мардонавор курашиб келди. Ўрта Осиё Россияга қўшиб олинганлиги барча Ўрта Осиё халқларининг тақдирида бўлгани каби ўзбек халқининг тақдирида ҳам катта прогрессив роль ўйнади.

Бу тарихий воқеа Туркистон экономикасини, маданиятини ва ижтимоий ҳаётини ривожлантиришда катта силжишлар рўй беришигагина ёрдам бериб қолмасдан, шу билан бирга Ўрта Осиё меҳнаткашларининг Россиядаги илғор кишилар билан, энг илғор революцион куч бўлган рус ишчилар синфи билан мустаҳкам алоқа ўрнатишларига, марксизм-ленинизм ғояларининг Ўрта Осиёга кириб келишига, Ўрта Осиё халқларининг улуғ рус халқи билан ва мамлакатимиздаги бошқа халқлар билан золимларга қарши революцион кураш асосида яқинлашувига, маҳаллий меҳнаткашлар миллий озодлик ҳаракатининг Умумроссия революцион ҳаракати билан битта умумий оқим бўлиб қўшилишига ҳам ёрдам берди.

Ўзбек халқининг рус халқи билан, СССРдаги барча халқлар билан муқаддас дўстлиги синфий жанглар оловида, чор самодержавиесига қарши, капиталистлар ва помешчиклар, феодаллар ва бойлар зулмига қарши, чет эл интервенциячилари ва ички контрреволюцияга қарши курашда ўсиб ва мустаҳкамланиб борди.

Владимир Ильич Ленин ва у ташкил этган шонли Коммунистик партия мамлакатимиз халқларининг, шу жумладан Шарқ халқларининг тақдирига жуда катта ўзгартирувчи таъсир ўтказди. Октябрь революциясидан анча олдиноқ В. И. Ленин Туркистон халқларининг озодлик кураши қандай бораётганлигини диққат-эътибор билан кузатиб борди, у ерда марксизм ғояларини ёйиш ва кенг оммани революцион уйғотиш чораларини кўрди. Ўтмишдаги қолоқ халқларнинг нокапиталистик ривожланиш йўли тўғрисида КПСС томонидан амалга оширилган ленинча таълимот ўзбек халқининг ва Ўрта Осиёдаги бошқа халқларнинг социализмга ўтишида жуда катта роль ўйнади.

Ўлкадаги революцион ҳаракатга негиз солган, меҳнаткашларнинг социал-сиёсий ва миллий озодлиги учун курашда авангард бўлиб қолган саноат корхоналарининг ва темир йўлнинг рус ишчилари Ўрта Осиё халқлари, шу жумладан ўзбек халқи тарихида ҳал қилувчи роль ўйнадилар.

Революциядан олдинги Туркистон большевиклари бизнинг ўлкамизга ленинча ҳақиқат сўзларини биринчи бўлиб олиб келдилар. Социалистик идеология уруғларини меҳнаткашлар орасига сочдилар, уларни ўзларининг инсоний ҳуқуқлари учун курашишга ўргатдилар. Мана шу большевикларнинг номлари миннатдор халқ хотирасида абадий сақланиб қолади.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ўзбек халқини социал, иқтисодий ва миллий зулмдан озод қилди, Ўзбекистон меҳнаткашларини янги турмуш қуришнинг кенг ва порлоқ йўлига олиб чиқди, ўз социалистик миллий давлатини барпо қилиши, экономика ва маданиятни барқ уриб ривожлантириши учун шарт-шароитни таъминлаб берди.

В. И. Лениннинг ташаббуси билан 1918 йилда Туркистон Автоном Совет Социалистик Республикаси ташкил этилди. Туркистон халқларининг ички ва ташқи контрреволюцияга қарши курашида Совет Россияси халқларининг ҳар томонлама иқтисодий, сиёсий ва ҳарбий ёрдами уюштирилганлиги Ленин номи билан боғланган. Россия Федерацияси меҳнаткашлари билан мустаҳкам ҳарбий-сиёсий иттифоқ Ўрта Осиё халқларининг бу ерда 1920 йилда деспотизмнинг сўнгги таянчлари бўлган Бухоро амирлигини ва Хива хонлигини тугатишларига, Бухоро билан Хоразмда Халқ Совет Республикаларини ташкил этишга ёрдам берди.

Ленин, партия Марказий Комитети ва унинг Ўрта Осиёдаги мухтор вакилликлари Совет Шарқи республикаларининг партия ташкилотларини ташкил этиш ва мустаҳкамлаш ишида, уларнинг маҳаллий аҳоли орасида ишлаш формаларини ва методларини ишлаб чиқишда ғоят катта роль ўйнадилар. В. И. Лениннинг 1919 йилда Туркистон коммунистларига ёзган оташин мактуби партиянинг Шарқдаги жуда муҳим вазифаларини баён қилиб берган ажойиб ҳужжат бўлди.

Шу мактубда Владимир Ильич Туркистон коммунистларининг диққат ва эътиборини мустамлака ўтмишнинг қолдиқларини кескин равишда йўқотишга, сиёсий, иқтисодий ва маданий соҳаларда меҳнаткашларнинг ҳар қандай тенгсизлигини тугатишга, маҳаллий туб аҳолини совет ва хўжалик қурилишига кенг равишда жалб этишга, мана шу асосда Совет Туркистони билан Совет Россияси халқлари ўртасида тўла тенглик ва бузилмас дўстлик ўрнатишга қаратди.

Ленин, Коммунистик партия Ўрта Осиё халқларига социалистик миллат бўлиб бирлашишлари учун барча зарур шарт-шароитни таъминлаб бердилар. 1924 йилнинг октябрида Совет Ўрта Осиёсида миллий давлат чегараланиши ўтказилганлиги натижасида Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ташкил этилди ва бу суверен давлат тенг ҳуқуқлилик асосида ўз ихтиёри билан СССР составига кирди.

Ленинча миллий сиёсатни амалга оширишда муҳим босқич бўлган миллий чегараланиш чоризмнинг Ўрта Осиё халқларини бир-биридан ажратиб юборишга мўлжалланган мустамлакачилик режими оқибатларини батамом тугатди ва бу халқларни миллий Совет давлатида қайта бирлаштириб, экономиканинг ҳамда мазмунан социалистик ва шаклан миллий маданиятнинг барқ уриб ривожланишига йўл очиб берди.

Совет ҳокимияти йиллари мобайнида Ўзбекистон ССРда Ленин партияси раҳбарлигида, ишчи ва деҳқонларнинг фидокорона меҳнати, улуғ рус халқининг ва мамлакатдаги бошқа халқларнинг қардошларча ёрдами натижасида ўзининг миқёси ҳамда аҳамияти жиҳатидан мисли кўрилмаган социал-иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ва маданий ўзгаришлар рўй берди. Қардош совет республикалари оиласида Ўзбекистон халқлари тарихан қисқа муддат ичида капитализмни четлаб социализмга ўтиб олдилар ва эндиликда коммунистик жамиятни муваффақиятли равишда қурмоқдалар.

Ўзбек халқининг социализмга ўтиш тажрибаси катта халқаро аҳамиятга эгадир.

Ҳозирги кунда Совет Ўзбекистони биринчи даражали замонавий саноатга, кўп тармоқли ва юксак даражада ривожланган қишлоқ хўжалигига, илғор социалистик маданиятга эга бўлган индустрлашган-колхозлашган қудратли республикадир. Ҳозирги кунда Ўзбекистон ССР инсониятнинг эзгу мақсади — коммунизм сари қўлни-қўлга бериб, ёнма-ён туриб ғолибона олға бораётган Совет Социалистик Республикаларининг буюк ва бузилмас оиласидаги тенгларнинг тенги, эркинларнинг эркини, бахтлиларнинг бахтлиси бўлган республикадир.

Ўзбекистон саноати таниб бўлмас даражада ўзгарди. Ўтмишда майда, ярим кустар корхоналардан иборат бўлган, ғоят қўпчилиги қишлоқ хўжалиги хом ашёсини дастлабки қайта ишлайдиган майда корхоналардан иборат бу саноат халқ хўжалигининг энг замонавийускуналари билан қуролланган ва энг янги прогрессив ишлаб чиқариш технологияси асосида ишлаётган йирик тармоғига айланди.

Ривожланган социалистик жамият шароитида Ўзбекистоннинг индустриал қиёфасини энергетика, химия, нефть, кўмир, газ, конруда, металлургия саноатлари, олтин қазиб чиқарувчи, электр техника, самолётсозлик саноатлари, электрон саноати, кўп тармоқли машинасозлик саноати белгилаб бермоқда. Ҳозирги вақтда республикада саноат ишлаб чиқаришнинг юздан кўпроқ тармоғи бор, бу тармоқлар 1300 тадан кўпроқ катта корхоналарни бирлаштириб турибди.

Суғориладиган деҳқончиликка асосланган Ўзбекистон қишлоқ хўжалигида жуда катта прогрессив ўзгаришлар рўй берди. Республикадаги замонавий ирригацияни яратишга улуғ Ленин бошчилик қилганлигини ўзбек халқи ғоят хурсанд бўлиб, миннатдорчилик билан ва фахрланиб абадий эслайди ва буни жуда яхши билади. Туркистондаги суғориш ишларига, шу жумладан Мирзачўлни суғориш ишларига 50 миллион сўм ажратиш тўғрисида 1918 йилнинг 17 майида Владимир Ильич имзолаган Декрет катта миқёсларда ирригация, мелиорация қурилишини бошлаб берди, ўзбек диёрининг кенг ерларида табиатни қайта ўзгартириш учун умумхалқ юриши бошланганлигидан дарак берди.

Ленин йўлидан оғишмай бораётган КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати суғориладиган деҳқончиликни ривожлантиришга ҳамиша эътибор бермоқдалар. Мирзачўл, Қарши ва Шеробод даштларини ўзлаштириш ишлари кенг жабҳа бўйлаб мисли кўрилмаган кўламда олиб борилмоқда.

Республикада қишлоқ хўжалигидаги техника тараққиётини ривожлантиришда катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Суғориладиган майдонларнинг кўпайтирилаётганлиги, ишларни комплекс механизациялаш, химиялаштиришни жорий этиш асосида ғўза парваришининг прогрессив методлари амалга оширилаётганлиги, мана шуларнинг ҳаммаси Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг бош ва етакчи тармоғи бўлган пахтачиликни қудратли юксалтиришни таъминлаган ҳал қилувчи омил бўлди.

Пахтачилик юксалтирилганлиги билан бир қаторда, республикада бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг, дон, шу жумладан шоли, сабзавот, мева ва узум, гўшт, тухум, сут, пилла, жут, каноп ҳамда деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини етиштириш ҳам анча кўпайди.

Совет ҳокимияти йиллари мобайнида Ўзбекистон ССРда тарихда мисли кўрилмаган маданий революция рўй берди.

Ўзбекистон Октябрь революциясига қадар патриархал қолдиқларга эга бўлган қолоқ ўлка эди, аҳоли орасида саводли кишилар бор-йўғи икки процент эди. Ҳозир Совет Ўзбекистони ёппасига саводхон, фани, маданияти, адабиёти ва санъати юксак даражада ривожланган республикадир.

Ўзбекистонда 7 мингтадан кўпроқ умумий таълим мактаблари бор. Бу мактабларда 3 миллион 400 мингга яқин ўқувчи ўқиб турибди. 40 та олий ва 173 та махсус ўрта ўқув юртларида 400 мингдан кўпроқ киши ўқимоқда.

Экономика, маданиятнинг барча тармоқлари учун малакали кадрларнинг кўпминг кишилик отряди вужудга келтирилганлиги Совет ҳокимиятининг Ўзбекистондаги энг катта ғалабаси бўлди. Республикада олий ва ўрта махсус маълумотли 622 минг мутахассис — инженерлар, агрономлар, экономистлар, врачлар, муаллимлар, юристлар, журналистлар, ёзувчилар, композиторлар, рассомлар ишлаб турибди.

Ўзбекистонда Фанлар академияси, 194 та илмий-тадқиқот муассасалари ишламоқда. Республикада 27 минг нафардан кўпроқ илмий ва илмий педагогик кадрлар самарали меҳнат қилмоқда.

Халқнинг маънавий ҳаётида жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Жуда кўп профессионал ва халқ театрлари, концерт ташкилотлари, маданият саройлари, клублар, музейлар, оммавий кутубхоналар ва бошқа маданий оқартув муассасалари меҳнаткашлар ихтиёрига бериб қўйилган. Республикада юзлаб газеталар, журналлар ва бюллетенлар чиқиб турибди, йилига бир неча минг номда китоблар нашр этилмоқда.

Ўзбекистон адабиёти ва санъати барқ уриб ривожланди. Республика ёзувчилари, композиторлари, рассомлари, театр ва кино арбоблари мамлакатнинг барча ижодкор зиёлилари билан яқин ҳамдўстликда партиявийлик, халқчиллик ва социалистик реализм байроғини баланд кўтармоқдалар, одамларнинг ақл-заковатига ва қалбига жуда баракали таъсир ўтказмоқдалар, меҳнаткашларни порлоқ коммунистик идеаллар руҳида тарбияламоқдалар.

Ленин партияси эълон қилган ва оғишмай амалга ошираётган: «ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун» деган қонун нақадар ажойиб самаралар берганлигини Ўзбекистон меҳнаткашлари хурсанд бўлиб ва миннатдорчилик билан қайд қилмоқдалар. Республикада халқ фаровонлигини ошириш учун кўп ишлар қилинди. Ишчилар, хизматчилар, колхозчиларнинг, барча меҳнаткашларнинг реал даромадлари йилдан-йилга ўсмоқда. Аҳолининг саноат ва озиқ-овқат молларини истеъмол қилиши, чакана товар обороти кескин равишда кўпайди. Уй-жой қурилиши мисли кўрилмаган даражада кенгайтирилди. Соғлиқни сақлаш юксак даражага кўтарилди.

Республика меҳнаткашларининг жанговар ва меҳнат хизматлари муносиб равишда тақдирланди. Ўзбекистон ССР қўш Ленин ордени билан, Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланди. Республиканинг ҳамма областлари ва Самарқанд шаҳри Ленин орденига, республика пойтахти Тошкент шаҳри эса Қизил Байроқ орденига сазовор бўлди. 280 кишига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони ва 788 кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Юз минглаб кишилар Совет Иттифоқи орденлари ва медаллари билан мукофотландилар.

Ўзларининг фидокорона ватанпарварлик меҳнатларининг ажойиб якунлари билан ҳақли равишда фахрланаётган Ўзбекистон меҳнаткашлари чексиз ташаккур ҳисларини изҳор қилганлари ҳолда шуни яхши биладиларки, хўжалик ва маданий қурилишдаги жуда катта ютуқларнинг ҳаммасига ленинчи Коммунистик партия, СССРнинг қардош халқлари, аввало улуғ рус халқи туфайли эришдилар. Улуғ рус халқининг беғараз ёрдами ва дўстликдаги доимий вафодорлиги кўп миллатли мамлакатимизнинг барча халқлари учун илҳомбахш ўрнак бўлиб келмоқда.

Коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги, ленинча миллий сиёсат изчиллик билан амалга оширилаётганлиги туфайлигина ўзбек халқи социал ва миллий зулмдан абадий қутилишга, ўз миллий давлатини мустаҳкамлашга ва ривожлантиришга, кўп сонли малакали кадрларни етиштиришга, қудратли замонавий индустрияни ва сермаҳсул қишлоқ хўжалигини вужудга келтиришга, халқ турмушининг моддий фаровонлигини ва маданиятни юксак даражада оширишга, омманинг ва халқ талантларининг ижодкорлик ташаббусини ривожлантиришга муваффақ бўлди.

Ўзбек халқининг социал қиёфаси тубдан ўзгариб кетди. Унинг таркибида индустриал ишчиларнинг революцион синфи шаклланди, бу революцион синф халқнинг социал-сиёсий ва маънавий ҳаётида ташкилотчилик ва етакчилик ролини ўйнади. Малакали рус ишчиларининг профессионал-техникавий ёрдами туфайли ўзбек ишчилари юксак ишлаб чиқариш техникавий даражасига эришдилар ва тажриба орттирдилар, ташкилотчилик иши кўникмаларини эгаллаб олдилар ҳамда улар билан бирга республика экономикасини вужудга келтиришда ва ривожлантиришда ҳал қилувчи роль ўйнадилар.

Колхоз тузумининг ғалабаси ўзбек деҳқонларининг онгини социалистик асосда қайта қуришга ва уларни юксак маданиятли деҳқонларга айлантиришга асос бўлди. Коммунистик партия раҳбарлигида хотин-қизлар озод қилинганлиги ўзбек халқи турмушининг негизини тубдан қайта қурди ва хотин-қизларни ишлаб чиқаришга сиёсий ҳамда маданий ҳаётга актив равишда қатнаштириш учун кенг йўл очиб берди.

Маданий революция ленинча ғояларининг тантана қилганлиги ўзбек халқини жаҳондаги юксак маданиятли халқлар сафига олиб чиқди.

Ўзбек халқи юксак даражада ривожланган монолит социалистик миллатга айланди, миллий ишчилар синфи уни бирлаштирувчи ва мустаҳкамловчи ядро бўлди, социалистик ишлаб чиқариш усули унинг иқтисодий негизи бўлиб қолди; марксизм-ленинизм унинг ягона ва бўлинмас идеологиясига айланди; Коммунистик партия унинг раҳбар ва йўналтирувчи кучи бўлиб қолди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг жанговар, содиқ отрядларидан бири бўлган Ўзбекистон Коммунистик партияси республика меҳнаткашлари эришган жуда катта ғалабаларнинг ва қилган ишларнинг ташкилотчисидир. У «сўл» ва ўнг оппортунизмга қарши, миллий оғмачиликларга қарши, ҳам буюк давлат шовинизми, ҳам маҳаллий миллатчиликка қарши олиб борилган муросасиз курашларда ўсди ва мустаҳкамланди. Республика Коммунистик партияси ўзининг бутун тарихи давомида марксизм-ленинизмнинг, пролетар интернационализмининг зафарли ғояларига чексиз содиқ бўлиб келди, партиямизнинг бош йўлини оғишмай амалга оширмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг бевосита раҳбарлигида ишлаётган Ўзбекистон Коммунистик партияси ўзининг 50 йиллигига ғоявий етук ва чиниққан, омма орасида сиёсий ва ташкилотчилик ишлари олиб боришнинг кўп қиррали тажрибаси билан бойиган, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитети теварагида маҳкам жипслашган ҳолда келмоқда. У республика меҳнаткашларининг авангардидир, янги турмушни янада яшнатиш учун, республика экономикасини ва маданиятини юксалтириш учун, КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан жуда улкан программани амалга ошириш учун умумхалқ курашига моҳирона бошчилик қилмоқда.

Барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам келажакка ишонч билан қарамоқдалар, ўзларининг бутун кучлари ва ғайратларини мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш ишига сарфламоқдалар. Улар Коммунистик партиянинг, Совет ҳукуматининг, КПСС ленинчи Марказий Комитетининг, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг доно ички ва ташқи сиёсатини қизғин ва якдиллик билан қувватламоқдалар ҳамда маъқулламоқдалар.

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ДОН ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Республикада дон етиштиришни кўпайтириш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда шу нарса таъкидланадики, республика колхоз ва совхозлари КПСС XXIV съезди қарорларини бажара бориб, дон етиштиришни ва давлатга сотишни кўпайтиришда бир мунча муваффақиятларга эришдилар. 1973 йилда 1 миллион 332 минг тонна дон, шу жумладан 257 минг тонна шоли ва 340 минг тонна маккажўхори етиштирилди. 1972 йилга нисбатан доннинг ялпи ҳосили 37 процент маккажўхори дони етиштириш 2,4 баравар кўпайди. Колхоз ва совхозларда маккажўхори ҳосилдорлиги бир йил ичида 20 процент кўпайиб, гектар бошига 57 центнерга етди.

Бироқ, республикада дон етиштиришни янада анча кўпайтириш учун катта-катта имкониятлар бор. Лалмикор ва айниқса суғориладиган ерларда ғаллазорларни кенгайтириш имкониятларидан ҳали ҳам дуруст фойдаланилмаётир, ҳосилдорлик паст, уруғчилик лозим даражада йўлга қўйилмаган. Дон етиштиришни ташкил этишда бошқа камчиликлар ҳам бор.

Мамлакат пахтакор республикаларининг партия-хўжалик активи йиғилишида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон ССРнинг ишлаб чиқарувчи кучларини жадал ривожлантириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтириш учун, жумладан, дон етиштиришни анча кўпайтириш учун мавжуд имкониятлардан ва резервлардан янада тўла-тўкис фойдаланиш асосида пахта, дон ҳамда деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини етиштиришни тағин ҳам тобора кўпроқ ошириш юзасидан катта-катта вазифаларни ўртага қўйди.

Асосий вазифани — мамлакатни пахта билан тобора кўпроқ миқдорда таъминлаш вазифасини ҳал этиш билан бирга колхоз ва совхозларнинг экономикасини юксалтириш учун бошқа ҳамма тармоқларни комплекс равишда ривожлантириш ва айниқса дон хўжалигини бутун чоралар билан юксалтириш зарур, чунки дон хўжалигини кўтармай туриб, чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш вазифасини ҳал этиб бўлмайди.

Шунга асосланиб республикада дон етиштиришни янада кўпайтириш тадбирлари ишлаб чиқилди, шу тадбирларда колхоз ва совхозларда доннинг ялпи ҳосилини 1974 йилда 2 миллион тоннага, шу жумладан шоли ҳосилини 323 минг тоннага, маккажўхори ҳосилини 780 минг тоннага етказиш кўзда тутилади. 1975 йилда 2,2 миллион тонна, ўнинчи беш йилликнинг охири — 1980 йилда 3,5 миллион тонна дон, шу жумладан 520 минг тонна шоли ва 1,5 миллион тонна маккажўхори дони етиштириш мўлжалланмоқда.

Бунча миқдорда дон олишни ер-сув ресурсларидан янада интенсив ва рационал фойдаланиш, хўжаликларни ихтисослаштириш, экинзорларни кенгайтириш, ҳам лалмикор ерлардаги, ҳам айниқса суғориладиган ерлардаги ҳосилдорликни ошириш ҳисобига таъминлаш мўлжалланмоқда. 1974 йилда суғориладиган ерлардаги бошоқли экинлар ҳосилдорлигини республика бўйича ўрта ҳисобда гектар бошига 33 центнерга, шоли ҳосилдорлигини 45, маккажўхори ҳосилдорлигини 60 центнерга етказиш мўлжалланмоқда. 1980 йилда суғориладиган ерларда бошоқли экинлар ҳосилдорлиги гектар бошига 50 центнерга, шоли ҳосилдорлиги 55 центнерга, маккажўхори ҳосилдорлиги 80 центнерга кўтарилади.

Қишлоқда ташкилотчилик ва сиёсий ишлар даражасини кўтариш, қишлоқ хўжалик органларининг, колхоз ва совхозлар раҳбарлари ҳамда мутахассисларининг дон хўжалигини юксалтириш учун бўлган масъулиятини ошириш, дон етиштиришни кўпайтириш юзасидан ишлаб чиқилган тадбирларнинг амалга оширилиши устидан партиявий контролни кучайтириш мўлжалланмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республикада дон хўжалигини янада ривожлантириш тадбирларини маъқулладилар.

Мамлакат пахтакор республикалари партия-хўжалик активининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев иштирокида ўтказилган йиғилиши тавсияларига мувофиқ равишда ишлаб чиқилган бу тадбирлар КПСС XXIV съездининг республика ишлаб чиқарувчи кучларини янада ривожлантириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтириш соҳасидаги талабларига мос бўлиб тушади, деб қайд қилинди.

1974 йилда дон етиштиришни Қорақалпоғистон АССРда 206 минг тоннага, Андижон областида 111, Бухоро областида 93, Қашқадарё областида 279, Наманган областида 125, Самарқанд областида 362, Сурхондарё областида 160, Сирдарё областида 234, Тошкент областида 215, Фарғона областида 110, Хоразм областида 105 минг тоннага етказиш топшириғи белгиланди.

Дон етиштириш ҳажми кўпайиши муносабати билан 1974 йилда давлатга дон сотишни 800 минг тоннага, шу жумладан Қорақалпоғистон АССРда 106 минг тоннага, Андижон областида 31, Бухоро областида 19, Қашқадарё областида 129, Наманган областида 35, Самарқанд областида 154, Сурхондарё областида 59, Сирдарё областида 110, Тошкент областида 93, Фарғона областида 22, Хоразм областида 42 минг тоннага етказиш вазифаси қўйилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети область ва район партия комитетлари зиммасига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги, Совхозлар, Озиқ-овқат саноати министрликлари, «Главсредазирсовхозстрой» зиммасига 1974 йилда дон етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган топшириқларни сўзсиз бажариш учун зарур чораларни кўриш вазифасини юкладилар.

Дон етиштириш ва тайёрлаш топшириқларини хўжаликларга етказиш, донли экинларнинг қайси турини қанча майдонга экиш кераклигини белгилаш, ҳар бир колхоз, совхоз, бригадада дон етиштиришнинг белгиланган ҳажмини таъминлайдиган конкрет амалий тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш топширилди. Донли экинларни, аввало, маккажўхори шолини ва бир ўзи экиладиган бошоқли экинларни суғориладиган ерларга экишни максимал даражада кенгайтириш имкониятларини қидириб топишга, бу экинларни энг мақбул қисқа муддатларда экишни таъминлашга алоҳида эътибор бериш лозим, бу эса ҳосилдорликни кескин ошириш ва планлаштирилган ялпи дон ҳосилини муттасил қўлга киритишни таъминлаш имконини беради.

Колхоз ва совхозларда дон етиштиришни ҳар томонлама кўпайтиришни таъминлашга қаратилган кенг кўламдаги тушунтириш ишларини ўтказиш зарур. Дон етиштириш ва тайёрлаш ҳажмини кўпайтириш вазифасининг муҳим давлат аҳамиятини ҳамда ер-сув ресурсларидан ва бошқа ресурслардан интенсив фойдаланиш ҳисобига хўжаликни комплекс ривожлантириш асосидагина колхоз ва совхозлар экономикасини анча мустаҳкамлашга эришиш мумкинлигини қишлоқдаги ҳар бир меҳнатчи онгига сингдириш лозим.

Дон учун маккажўхори экишга катта-катта майдонлар ажратиб берилиши муносабати билан партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари қишлоқ хўжалик экинларини суғориладиган ерларга экишда ғаллазорларни кенгайтириш билан бирга маккажўхорини бошқа экинларга қўшиб ва такрорий экишни кўпайтириш ҳисобига силосбоп экинлар етиштиришни камайтирмай, балки кўпайтиришда колхоз ва совхозларга ёрдам бериш учун мутахассисларнинг тажрибаси ва билимидан тўлиқроқ фойдаланишлари керак. Озуқабоп ва сабзавот экинларига ажратилган суғориладиган ерларнинг ҳар бир гектаридан одатда йилига икки марта ҳосил олишга эришиш зарур. Бу вазифани ҳал этишда донли экинларни ва бошқа экинлар ҳосилини энг қисқа муддатларда йиғиштириб олишни пухта ташкил этиш ва таъминлашга алоҳида эътибор берилиб, шу тариқа, суғориладиган ерларда силос учун маккажўхорини ва бошқа такрорий экинларни қоида тариқасида 1—10 июлдан кечиктирмай экиб бўлиш керак.

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ТЎҒРИСИДА

(Боши 1- бетда).

КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларидан руҳланган Совет Ўзбекистонининг ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлари, зиёлилари партия режаларини ва тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажариш учун жонбозлик билан меҳнат қилмоқдалар. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу йил сентябрда Тошкентга келганлиги, мамлакатдаги пахтакор республикаларининг партия-хўжалик активи йиғилиши ҳамда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Олий Советининг республикага Халқлар дўстлиги орденини топширишга бағишланган қўшма тантанали мажлисида қатнашганлиги республика меҳнаткашларининг меҳнат ғайратини ва сиёсий активлигини янада юксалтириб юборди.

Саноатни, қурилишни, транспортни, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда меҳнаткашларнинг маданий савиясини ва моддий фаровонлигини юксалтиришда беш йилликнинг ўтган уч йилида катта муваффақиятлар қўлга киритилди.

Беш йилликнинг учинчи, хал қилувчи йили бўлган 1973 йилда айниқса катта муваффақиятларга эришилди. Республика саноат маҳсулотининг умумий ҳажми ўтган йилдагига нисбатан 6,8 процент, йиллик планда белгиланганига қараганда 5,7 процент кўпаяди. Пландан ташқари 270 миллион сўмликдан зиёдроқ маҳсулот реализация қилинади. Қурилишда, транспортда, алоқада катта силжишлар рўй берди.

Республика қишлоқ хўжалик меҳнатчилари катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Улар мамлакатга 4 миллион 908 минг тонна «оқ олтин» етказиб бердилар. Республика совет пахтачилигининг бутун тарихида ҳеч қачон шу қадар пахта етиштириб бермаган. Ҳар бир гектар ердан рекорд даражада — 29 центнердан кўпроқ ҳосил олинди. Қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда ҳам каттагина ютуқлар қўлга киритилди.

Бу йил ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ва техникавий даражасини янада ошириш, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини анча яхшилаш йили бўлди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари беш йилликнинг тўртинчи йили, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг шонли 50 йиллик юбилей йили бўлган 1974 йилга зиммаларидаги бурчни бажарган ҳолда қадам қўймоқдалар. Бу йил республикани социал, сиёсий, иқтисодий ва маданий жиҳатдан ривожлантиришда, коммунистик қурилишнинг улуғвор программасини амалга оширишда, ҳеч шубҳасиз, янги тағин ҳам каттароқ ютуқлар келтиради.

Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми қарорини, СССР Олий Совети еттинчи сессиясининг қарорларини зўр хурсандчилик билан кутиб олдилар. Леонид Ильич Брежневнинг Марказий Комитет Пленумида сўзлаган нутқи партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари учун, мамлакатимизнинг ҳар бир меҳнаткаши учун жанговар ва аниқ иш программасидир.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Пленумда сўзлаган нутқида партиямиз ва халқимизнинг шу беш йилликдаги, унинг учинчи йилидаги бунёдкорлик фаолияти натижаларини чуқурроқ, ҳар томонлама тавсифлаб берди. Шу нутқда Леонид Ильич беш йилликнинг белгиловчи йили бўлган 1974 йилги халқ хўжалик планини бажариш, халқ хўжалигини, маданиятни ва меҳнаткашлар фаровонлигини янада юксалтириш йўллари ва методлари тўғрисида принципиал қоидаларни белгилаб берди, партиямизнинг ва давлатимизнинг ҳозирги босқичдаги ташқи сиёсий фаолиятининг энг муҳим масалаларини тавсифлаб берди.

Совет Ўзбекистонининг ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлари, зиёлилари мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш программасини тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик учун кураш программасини муваффақиятли амалга оширмоқ учун бутун кучларини сарфлашга қаттиқ бел боғлаганлар.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети **қарор қилади:**

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси билан Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллиги республика меҳнаткашларининг ғалабаси, совет халқлари бузилмас дўстлиги ва қардошлигининг тантанаси сифатида 1974 йилнинг октябрида тантанали равишда нишонлансин.

Бу тарихий санага тайёргарлик ва уни байрам қилиш республика ишчилар синфининг, колхозчи-деҳқонларининг, зиёлиларининг меҳнат ғайратини ва сиёсий активлигини янада ошириш, уларнинг ижодий кучларини ва ғайратларини, КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини муваффақиятли амалга оширишга, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажаришга сафарбар қилиш белгиси остида ўтказилсин; коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришга Ўзбекистоннинг қўшаётган ҳиссасини кўпайтириш, СССР халқларининг бузилмас дўстлигини мустаҳкамлаш, кишиларни интернационал руҳда тарбиялаш ишларини кучайтириш, республика коммунистларини, барча меҳнаткашлар жонажон Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва партиянинг ленинчи Марказий Комитети теварагида, тағин ҳам мустаҳкам бирлаштириш ва жипслаштириш белгиси остида ўтказилсин.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллиги байрами шарафига саноат, транспорт, алоқа корхоналарида, қурилишларда, колхоз ва совхозларда 1974 йил ва умуман беш йиллик топшириқларини халқ хўжалигининг барча тармоқлари ва бутун техникавий, иқтисодий кўрсаткичлар бўйича муддатидан олдин бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақаси авж олдириб юборилсин.

Саноат, транспорт, алоқа, қурилиш корхоналарининг коллективлари ўзларининг бутун диққат ва эътиборини ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини, меҳнат унумдорлигини янада оширишга, фан-техника революциясининг муваффақиятларини кенг жорий қилишга, ички резервлардан фойдаланишни яхшилашга ва қўшимча ишлаб чиқариш қувватларини ишга туширишга ҳамда шу асосда маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳамда унинг сифатини анча яхшилашга қаратишлари лозим.

Қишлоқ хўжалик меҳнатчиларининг энг муҳим вазифалари шуки, улар колхозлар ва совхозлар экономикасини янада мустаҳкамлашлари, барча деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни, аввало 1974 йилда Ватанга камида 5 миллион тонна «оқ олтин» бериш учун пахта етиштиришни кўпайтиришлари, фан ва техника муваффақиятларини, химизацияни ва комплекс механизацияни қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига жорий қилишлари, сув хўжалиги объектларини ишга тушириш, Мирзачўлда, Қарши ва Шеробод даштларидаги янги ерларни ўзлаштириш планларини бажаришлари лозим.

Аҳолига хизмат кўрсатиш ходимларининг бурчи шуки, улар ўз ишларини кундан-кунга такомиллаштиришлари, меҳнаткашларнинг тобора ошиб бораётган эҳтиёжларини қондириш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилишлари, коммунал хўжалик, савдо ва умумий овқатланиш, маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг фаолиятида маданиятни оширишлари лозим.

Область, шаҳар, район партия комитетлари, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, министрликлар ва идоралар, илмий муассасалар, ўқув юртлари, республиканинг ижодий союзлари ва ташкилотлари Ўзбекистон ССРнинг ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллик байрамига тайёргарлик кўриш ва ўтказишга доир конкрет тадбирларни ишлаб чиқсинлар ва амалга оширсинлар, бу тадбирларни амалга ошириш йўлида актив иш бошлаб, бунда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик кўриш ва шу юбилейларни ўтказиш даврида тўпланган ижобий тажрибадан кенг фойдалансинлар.

Бу тадбирлар халқ хўжалиги мутахассислари, фан ва маданият арбоблари, муаллимлар, врачлар, партия ва давлат аппаратининг, хўжалик муассасаларининг, ташкилотларининг ходимлари, республиканинг барча зиёлилари, фан-техника ва маънавий маданиятни бундан буён ҳам зўр бериб ривожлантиришларига, фан-техника тараққиётини амалга оширишда актив қатнашишларига, илмий ва сиёсий билимларни омма орасида ёйишларига, ёш авлодни, ёшларимизни коммунистик руҳда меҳр-муҳаббат билан тарбиялашларига, ишлаб чиқаришни планлаштириш ва бошқаришни яхшилаш учун актив курашишларига, шу мақсадда автоматлаштириш ва ҳисоблаш техникаси воситаларини, меҳнатни илмий уюштириш принципларини кенг қўлланишларига ва ривожлантиришларига қаратилиши лозим.

Республика, область, шаҳар, район газеталарининг, ижтимоий сиёсий ва адабий, бадиий журналларнинг редакциялари, нашриётлар, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети, республиканинг ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллик юбилейи байрамига тайёргарлик қандай бораётганлигини кенг ёритиб турсинлар. Ленинча миллий сиёсат туфайли Ўзбекистон ССРда рўй берган жуда катта социал, иқтисодий ва маданий ўзгаришлар матбуотда радио ва телевидение орқали тўла равишда ва ишонтирарли қилиб кўрсатиб борилсин, СССР халқларининг бузилмас қардошларча дўстлиги, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг доно раҳбарлиги берган ажойиб самаралар, республика меҳнаткашларининг ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг социализм ва коммунизм қуриш учун олиб борган кураши тарихи чуқур очиб берилсин.

Область, шаҳар, район партия комитетлари, меҳнаткашлар депутатлари область, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, министрликлар ва идораларнинг, корхоналар, колхозлар ва совхозларнинг, муассасалар ва ташкилотларнинг раҳбарлари диққат ва эътиборларини КПСС XXIV съездининг иш услубини ва методларини янада такомиллаштириш, халқ хўжалигига раҳбарликни яхшилаш тўғрисидаги, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш тўғрисидаги, раҳбар кадрларнинг топширилган иш учун, партия ва ҳукумат директиваларини бажариш учун шахсий масъулиятларини ошириш тўғрисидаги қарорларини бажаришга қаратсинлар.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети республика коммунистларини, барча меҳнаткашларини Ўзбекистон ССРнинг ва Ўзбекистон Компартиясининг ўтказиладиган юбилейини хўжалик ва маданий қурилишда КПСС XXIV съездининг улуғвор режаларини амалга оширишда, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг эллик йиллиги тўғрисида»ги докладида, Тошкентда, КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленумида сўзлаган нутқларида қўйилган вазифаларни бажаришда янги муваффақиятларни қўлга киритиш билан нишонлашга даъват этади ва улар севикли Ватаннинг шон-шуҳрати йўлида, коммунизм тантанаси учун бундан буён ҳам фидокорона меҳнат қилаверадилар, жонажон Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг ленинчи Марказий Комитети теварагига тағин ҳам маҳкамроқ жипслашадилар, деб қатъий ишонч билдиради.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ДОН ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК

(Боши 1- бетда).

Донли экинлардан мўл ҳосил олиш мақсадида Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги, Совхозлар, Озиқ-овқат саноати министрликлари, «Главсредазирсовхозстрой», колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари яхши тайёрланган ва сув билан таъминланган ерларни донли экинлар экиш учун ажратиб беришни, улардаги ҳамма агротехника тадбирларини энг мақбул қисқа муддатларда ўтказишни таъминлашлари лозим.

Лалмикор ерларда дон етиштиришни кўпайтириш имкониятларидан янада тўлиқ фойдаланиш, лалмикор ерларда донли экинлар етиштириш агротехникаси даражасини кескин ошириш, уруғликни ўз вақтида ва сифатли тайёрлаш, ерга уруғ ташлаш, кузги ғаллазорларни эрта баҳорда тўла ҳажмда бороналаш, донли экинларни озиқлантириш ва бошқа агротехника тадбирларини бажариш устидан қаттиқ контроллик ўрнатиш зарур.

Донли экинлар учун 250 минг тонна азотли ва 164 минг тонна фосфорли минерал ўғитлар ажратилди. Область ва район партия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига ажратилган минерал ўғитларнинг районлар ва хўжаликларга, хўжаликларда эса бригадаларга дон етиштириш планларига ва планлаштирилган ҳосилдорликка мувофиқ равишда тўғри тақсимланишини кузатиб туриш, минерал ўғитлар қатъий белгиланган мақсадларда фойдаланишини таъминлаш топширилди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, унинг жойлардаги органлари, партия ва совет ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари дон уруғчилигини яхшилаш чораларини кўришлари, колхоз ва совхозларда ихтисослаштирилган уруғчилик бригадаларини ташкил қилишлари лозим. Донли экинлар ҳамма хўжаликларда ўзларида етиштирилган навли уруғликлар билан экилишига эришиш зарур.

Ўзбекистон ССР Госпланига, Қишлоқ хўжалиги министрлигига, область партия комитетлари ва область ижроия комитетлари билан биргаликда бир ой муддат ичида донли экинлар етиштирувчи ихтисослаштирилган уруғчилик хўжаликларини ташкил этиш, шунингдек хўжаликларни дон етиштиришга ихтисослаштириш ва хўжаликлар ичида дон етиштиришни ихтисослаштиришни чуқурлаштириш таклифларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советига тақдим этиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Узглавводстрой», «Главсредазирсовхозстрой» янги ерларни ўзлаштиришга ва донли экинлар экиладиган мавжуд ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга алоқадор бўлган ҳамма масалаларни кўриб чиқишлари керак.

Ғаллакор ва шоликор хўжаликларда меҳнатга ҳақ тўлашни ташкил этишда ва ҳақ тўлашда тартиб ўрнатиш, иқтисодий иш даражасини ошириш, ишлаб чиқаришни рентабелли олиб боришга эришиш лозим. Колхоз ва совхозларнинг олий ва ўрта малакали мутахассисларга бўлган эҳтиёжини тўлиқроқ қондириш, оммавий кадрлар тайёрлашни кучайтириш керак. «Савай», «Нукус», «Ҳазорбоғ» совхозларида, Юқори Чирчиқ районининг «Политотдел», Самарқанд районининг «Победа» колхозларида маккажўхорикор ва ғаллакор бригадаларнинг бошлиқларини; Нукус районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозида ва шоли илмий-тадқиқот институтида шоликорлик бригадалари бошлиқларини; 1-«Ғаллаорол» совхозида лалмикор деҳқончилик бригадаларининг бошлиқларини тайёрлайдиган ва уларнинг малакасини оширадиган доимий ишловчи 2-3 ойлик курсларни ташкил қилиш зарур.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги ғаллачиликка доир илмий-тадқиқотларни Ўзбекистон шароитларига татбиқан кенгайтиришни, олимларнинг бутун диққат-эътиборини янада мукаммал навларни, агротехника усулларини ишлаб чиқиб, жорий этишга қаратишни, маккажўхори, шоли, бошоқли дон экинларидан мўл ҳосил етиштиришнинг ҳамма масалаларида колхоз ва совхозларга амалий ёрдам бериши керак.

«Узсельхозтехника» бирлашмаси ва унинг жойлардаги органлари ғаллачиликдаги ишларни механизациялаш даражасини ошириш чораларини кўришлари, хўжаликларни техника, запас қисмлар, минерал ўғитлар, гербицидлар, материаллар ва асбоб-ускуналар билан таъминлашни яхшилашлари зарур. 1974 йилда пахтакор колхоз ва совхозларда суғориладиган ерлардаги маккажўхори донини ва бошоқли экинлар ҳосилини хўжаликлар билан тузилган шартномалар асосида йиғиштириб бериш учун механизациялаштирилган отрядлар ташкил этилиши лозим.

Ўзбекистон ССР Госплани 1974 йил учун дон ҳосилини йиғиштириб берадиган техникани «Узсельхозтехника» механизациялаштирилган отрядлари ташкил этилишини ҳисобга олиб, тақсимлаши керак.

Тегишли таклифлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советига тақдим этилсин.

Республика колхоз ва совхозларида дон етиштириш кескин кўпайтирилиши муносабати билан Ўзбекистсон ССР Госплани, Қишлоқ хўжалиги, Совхозлар, Озиқ-овқат саноати министрликлари, «Главсредазирсовхозстрой», «Узсельхозтехника» бирлашмаси область партия комитетлари ва область ижроия комитетлари билан биргаликда донни қайта ишлаб, ем тайёрловчи, шу жумладан омухта ем тайёрловчи цехларни хўжаликларнинг ичида ҳам, шунингдек хўжаликлараро кооперация йўли билан ҳам ташкил этишга доир таклифларни Республика Министрлар Советига тақдим этишлари лозим. Колхоз ва совхозларда механизациялаштирилган хирмонлар, шунингдек, донни асраш ва саралаш учун, уруғликни экиладиган кондицияга етказиш учун омбор биноларини қурилишини таъминлаш керак.

Ўзбекистон Чорвачилик илмий-тадқиқот институтига маккажўхори дони, пичан талқони, дон чиқитлари ва колхозларнинг ўзи тайёрлайдиган озуқанинг бошқа турларидан фойдаланиб, энг рационал аралаш озуқа тайёрлашга доир таклифларни ва тегишли йўл-йўриқларни тайёрлаш топширилди.

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигига давлатга топшириладиган донни, айниқса маккажўхорини қабул қилиб олишни яхшироқ ташкил этиш, бунда дон кондициясини, хўжаликлар билан ҳисоб-китоб қилиш системасини тўғри белгилашга эришиш, донни саралаш ва тозалашни ташкил этишда колхоз ва совхозларга ҳар томонлама ёрдам бериш, қабул пунктлари ва базаларини донни ўз вақтида қабул қилиб олиш ва асраш учун зарур даражада тайёрлаб қўйиш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети келгуси йилларда дон хўжалигини янада ривожлантириш, резервлардан янада тўлароқ фойдаланиш мақсадида донли экинлар экиладиган майдонларни кенгайтиришга, колхоз ва совхозларда дон етиштиришни 1975 йилда 2,2 миллион тоннага, шу жумладан шоли етиштиришни 360 минг тоннага, маккажўхори етиштиришни 950 минг тоннага ва 1980 йилда дон етиштиришни 3,5 миллион тоннага, шу жумладан шоли етиштиришни 520 минг тоннага ва маккажўхори етиштиришни 1 миллион 500 минг тоннага етказишга қаратилган ташкилотчилик ишини ҳар томонлама кучайтиришни партия, совет, қишлоқ хўжалик, касаба союз ва комсомол органларининг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблайдилар.

Область ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги, Совхозлар, Озиқ-овқат саноати министрликларига, «Главсредазирсовхозстрой»га ана шу конкрет режаларга асосланиб, ҳар бир область, район, хўжалик бўйича 1980 йилгача бўлган истиқболни мўлжаллаб дон етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиш топширилди. Белгиланаётган ялпи дон ҳосилини етиштиришни сўзсиз бажаришни таъминлайдиган тадбирлар кўзда тутилиши лозим.

Область ва район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари ташкилотчилик ва сиёсий ишни кучайтиришлари, қишлоқ меҳнатчиларининг ижодий активлигини дон етиштиришни ва давлатга сотишни кўпайтириш вазифаларини ҳал этишга қаратишлари, социалистик мусобақанинг зўр сафарбар этувчилик кучидан кенгроқ фойдаланишлари керак.

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетига комсомол-ёшлар бригадалари ва звеноларининг дондан мўл ҳосил олиш ҳамда дон етиштиришни кўпайтириш учун бошланган ҳаракатини кенг авж олдириш топширилди.

Республика, область ва район газеталари, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети газеталарнинг саҳифаларида ҳамда радио эшиттиришлари ва телевидение кўрсатувларида дон хўжалигини ривожлантириш масалаларини, илғор колхозлар, совхозлар ва бригадаларнинг дон етиштириш ҳамда тайёрлаш соҳасидаги тажрибасини батафсил ёритишлари лозим.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети комил ишонч билан айтадиларки, партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассислари дон хўжалигини ривожлантириш, республика колхоз ва совхозларида дон етиштиришни ва давлатга сотишни янада кўпайтириш учун куч-қувватларини аямайдилар ва шу тариқа КПСС XXIV съезди қарорларини бажаришга муносиб ҳисса қўшадилар.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Россия Федерациясининг қишлоқ хўжалик меҳнатчилари социалистик мусобақани авж олдириб, давлатга гўшт, сут, тухум ва жун сотиш йиллик халқ хўжалик планларини муддатидан илгари бажардилар. Республика колхоз ва совхозлари чорва туёғини ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирдилар.

Бу муваффақиятларга колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, мутахассислар — қишлоқ хўжалигининг барча ходимлари фидокорона меҳнат қилганлиги натижасида, партия, совет, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари катта сиёсий ва ташкилотчилик ишларини олиб борганликлари натижасида эришилди.

Республика колхоз ва совхозларида чорва қишловини намунали ўтказиш учун, тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун социалистик мусобақа авж олдириб юборилди.

МАТБААЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг полиграфия корхоналари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, маҳсулот реализация қилиш йиллик планини мажбуриятларда кўзда тутилганидан олти кун барвақт — 19 декабрда бажардилар. Беш йилликнинг уч йили топшириғи ҳам ошириб бажарилди. Республика матбаачилари йил охирига қадар планга қўшимча равишда ярим миллион сўмлик маҳсулот реализация қилишга қарор қилдилар.

(ЎзТАГ).

ЎРТОҚ Н. В. ПОДГОРНИЙ РИГАГА КЕЛДИ

РИГА, 24 декабрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Н. В. Подгорний бугун бу ерга келди.

Н. В. Подгорнийни вокзалда Латвия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Э. Восс, Латвия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси В. П. Рубен, республика Министрлар Советининг Раиси Ю. Я. Рубэн, Латвия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар, Латвия ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари, республика Министрлар Советлари Раисининг ўринбосарлари, Латвия ССР Олий Совети Президиумининг аъзолари, республика ва Рига партия ва совет органларининг раҳбарлари, меҳнаткашларнинг вакиллари кутиб олишди.

Шу куни Н. В. Подгорний Ригадаги «Радиотехника» ишлаб чиқариш-техника бирлашмасининг бош корхонаси — А. С. Попов номидаги радио заводида бўлди.

Н. В. Подгорний В. И. Ленин ҳайкалига гуллар қўйди, латиш қизил ўқчилари музейини бориб кўрди.

Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Э. Восс, Латвия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси В. П. Рубен, республика Министрлар Советининг Раиси Ю. Я. Рубэн, Н. В. Подгорний билан бирга бўлдилар.

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ СЕМИНАР-КЕНГАШИ

24 декабрда Тошкентда СССР Журналистлар союзи правлениеси уюштирган халқаро мавзуларда ёзувчи Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон журналистларининг семинар-кенгаши иш бошлади. Семинар «КПССнинг ташқи сиёсий йўлини пропаганда қилишнинг актуал масалалари» деган мавзуда иш олиб боради.

Семинарни СССР Журналистлар союзи правлениеси раисининг ўринбосари В. И. Чернишев очди. Семинар-кенгашнинг биринчи иш кунида «Совет — Ҳиндистон дўстлиги ва ҳамкорлигини ривожлантиришнинг янги босқичи», «Социал иқтисодий интеграциянинг асосий йўналишлари», «Яқин Шарқдаги аҳволга доир» деган докладлар тингланди.

Семинар ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов қатнашмоқда.

(ЎзТАГ).

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ПАРТИЯ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

НУКУС, 24 декабрь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Қорақалпоғистон ва Нукус шаҳар партия активининг йиғилиши бўлди. Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми якунларини ва область партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама қилдилар.

Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов, Беруний район партия комитетининг биринчи секретари А. Ражабов, Кегайли районидаги «Халқобод» совхозининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони У. Болтаниёзов, совхозлар трестининг директори С. Тўрамуротов ва йиғилишда нутқ сўзлаган бошқа нотиқлар КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш борасидаги фаолиятини қизғин маъқулладилар.

Йиғилишда Қорақалпоғистон меҳнаткашлари беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилида ўтказилган социалистик мусобақада катта муваффақиятларга эришганликлари таъкидланди. Автоном республика саноати товар маҳсулоти реализация қилиш давлат планини муддатидан олдин бажарди. Об-ҳавонинг ноқулай келишига қарамай пахта, дон ҳосили яхши бўлди. Ишлаб чиқаришнинг барча резервларидан тўлароқ фойдаланиш, келаси йили халқ хўжалигининг барча соҳаларини янада ривожлантиришни таъминлаш ҳозир партия ташкилотлари олдида турган биринчи даражали вазифа, деб таъкидлашди йиғилишда сўзга чиққан нотиқлар.

Партия активи йиғилиши якдиллик билан қабул қилган резолюцияда КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорларини тўла-тўкис ва батамом маъқуллади.

ЎРТОҚ А. Н. ШЕЛЕПИН АШХОБОДГА КЕЛДИ

АШХОБОД, 24 декабрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВЦСПС Раиси ўртоқ А. Н. Шелепин бугун бу ерга келди.

Аэропортда А. Н. Шелепинни Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Ғ. Ғапуров, Туркманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. М. Қиличев, республика Министрлар Советининг Раиси Ў. Н. Ўрозмуҳамедов, Туркманистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, республика партия, совет ва касаба союз органларининг бошқа раҳбарлари кутиб олишди.

ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

САМАРҚАНД. (ЎзТАГ). Бу ерда Самарқанд область партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1973 йил декабрь Пленумининг якунларини ва область партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама қилдилар.

Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари В. И. Қодиров, Иштихон районидаги «Халқабод» колхозининг раиси А. Худойбердиев, «Гелион» заводининг директори Б. Ш. Приев ва йиғилишда сўзга чиққан бошқа нотиқлар ички ва ташқи сиёсат соҳасида партия XXIV съезди қарорларини амалга ошириш борасида КПСС Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг фаолиятини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети Пленумида сўзлаган нутқида баён қилинган қоида ва хулосаларни қизғин маъқулладилар.

Йиғилиш қатнашчилари асосий эътиборни ишлаб чиқариш резервларини талабчанлик билан анализ қилишга, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, халқ хўжалигини бошқаришни такомиллаштиришга, шаҳар ва қишлоқ меҳнатчиларининг социалистик мусобақасини кенг авж олдириш зарурлигига қаратдилар.

Актив йиғилиши якдиллик билан қабул қилган резолюцияда КПСС Марказий Комитети 1973 йил декабрь Пленумининг қарорларини бутунлай ва тўла-тўкис маъқуллаб, область коммунистлари, барча меҳнаткашлари беш йиллик топшириқларининг муддатидан илгари бажарилишини таъминлайдилар, деб ишонч билдирди.

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1973 йил 11 декабрь ва 18 декабрь Фармонларига мувофиқ Ўзбекистон ССРда яшовчи кўп болали 766 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди. Уларга «Қаҳрамон она» ордени ва СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиқлари топширилади. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

24 декабрда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг сессияси бўлиб ўтди. Сессияда область халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1974 йилги плани муҳокама қилинди.

Областда беш йилликнинг тўртинчи йилида саноатнинг барча тармоқлари янада ривожлантирилди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1973 йилда кутилаётган даражага нисбатан 7,1 процент ортади. Тошкент областининг деҳқонлари келаси йили пахта, дон, каноп, сабзавот ва бошқа экинлардан юқори ҳосил етиштиришлари лозим. Тўрт минг гектардан ортиқ майдонда ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, икки минг гектар янги ер ўзлаштириш мўлжалланади.

Сессияда областнинг келаси йилги маҳаллий бюджети тўғрисидаги ҳамда 1972 йилги маҳаллий бюджетнинг ижроси ҳақидаги доклад ҳам тингланди. Депутатлар меҳнаткашлар депутатлари область Совети ижроия комитетининг иши тўғрисидаги ҳисоботни муҳокама қилдилар. (ЎзТАГ).

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ РЕСПУБЛИКАСИ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ҚИЛГАН РАСМИЙ ДЎСТЛИК ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

ҚЎШМА АХБОРОТ

Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети Президиумининг раиси, Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукумати маслаҳат кенгашининг раиси доктор Нгуен Хиу Тхо бошчилигидаги Жанубий Вьетнам Республикаси делегацияси СССР Олий Совети Президиуми билан Совет ҳукуматининг таклифига биноан 1973 йил 18 декабрдан 24 декабргача расмий дўстлик визити билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлди.

Визит давомида доктор Нгуен Хиу Тхони Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев қабул қилди.

Жанубий Вьетнам Республикасининг делегацияси СССРда бўлган вақтида В. И. Ленин мавзолейига ва Номаълум солдат қабрига гулчамбарлар қўйди, Москвадаги Ленин комсомоли номли кичик литражли автомобиль заводини бориб кўрди, шу корхонада Москва шаҳар меҳнаткашлари ва жамоатчилиги вакилларининг ЖВР делегацияси визитига, Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти ташкил этилган куннинг 13 йиллигига ва Жанубий Вьетнам ватанпарварлари билан бирдамлик ҳафтасини очилишига бағишланиб ўтказилган митингида қатнашди. Доктор Нгуен Хиу Тхо, делегация аъзолари ва уларнинг ҳамроҳлари Совет пойтахтининг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар. ЖВР делегацияси Арманистон ССРга сафар қилиб, арман халқининг ҳаёти ва бунёдкорлик меҳнати билан танишди.

Совет кишилари ҳамма жойда ЖВР делегациясини қизғин кутиб олди, бу эса советлар мамлакатининг қаҳрамон Вьетнам билан қардошларча дўстлиги ва доимий бирдамлиги ифодаси бўлди. ЖВР делегацияси ана шу иззат-икром учун самимий миннатдорчилик изҳор этди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний билан Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети Президиумининг раиси, ЖВР муваққат революцион ҳукумати маслаҳат кенгашининг раиси доктор Нгуен Хиу Тхо ўртасида музокаралар бўлиб ўтди, музокараларда:

Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари — СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов; ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. П. Фирюбин, СССР Ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудири С. С. Немчина;

Жанубий Вьетнам Республикаси томонидан — Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитетининг аъзоси, Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматининг ташқи ишлар министри Нгуен Тхи Бинь, Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитетининг аъзоси, Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукумати ташқи ишлар министрининг ўринбосари Ле Куанг Тянь, Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитетининг аъзоси, Жанубий Вьетнам Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Нгуен Ван Тхан, Жанубий Вьетнам Республикаси Миллий озодлик фронти Марказий Комитети секретариатининг аъзоси Хо Суан Сон, ЖВР Ташқи ишлар министрлиги иккинчи бўлимининг мудири Нгуен Ню иштирок этдилар.

Самимий дўстлик, сидқидиллик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган музокаралар вақтида Совет томони Жанубий Вьетнам Республикаси делегацияси СССР халқ хўжалигининг ривожланиши тўғрисида, совет кишилари зўр сиёсий ва меҳнат жўшқинлиги билан ишлаётганликлари ҳақида, тўққизинчи беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили плани муваффақиятли бажарилаётганлиги ҳамда СССР Олий Советининг яқиндагина тамом бўлган сессияси қабул қилган 1974 йилги халқ хўжалик планининг асосий вазифалари тўғрисида ахборот берди. Жанубий Вьетнам делегацияси Совет давлатининг КПСС XXIV съезди таклиф этган Тинчлик программасига мувофиқ амалга оширилаётган ташқи сиёсат фаолияти билан таништирилди.

ЖВР делегацияси Жанубий Вьетнам аҳолисининг совет халқига, Советлар мамлакатига, Ленин Ватанига, мазлум халқларнинг ўз озодлиги учун кураш йўлини кўрсатиб берган Улуғ Октябрь революцияси ватанига ғоят дўстона ҳис-туйғуларини изҳор этди.

ЖВР делегацияси совет халқининг қаҳрамонона Советлар мамлакатини қуриш ва ҳимоя қилиш, Октябрь революцияси ғалабаларини муҳофаза этиш ишида, инсониятни фашизмдан омон сақлаб қолиш ишида Совет Иттифоқи Коммунистик партия раҳбарлигида эришган ажойиб ғалабаларга қойил бўлганлигини айтди ва бу ғалабаларни қизғин табриклади.

Совет халқи ярим асрдан кўпроқ вақт мобайнида революцион кураш, қаҳрамонона ва ижодий меҳнат анъаналарини ривожлантириб, Совет Иттифоқини замонавий саноат ва қишлоқ хўжалигига, қудратли мудофаага, илғор фан ва техникага эга бўлган, инсоният бахт-саодати йўлида космосни забт этиш даврини очиб берган қудратли социалистик давлатга айлантирди. Совет кишилари маънавий ва моддий турмуш даражаси муттасил ошиб бормоқда. Совет Иттифоқининг халқаро майдондаги роли ва позициялари тинимсиз мустаҳкамланмоқда. Совет Иттифоқи ўзининг жуда катта ютуқлари билан дунё халқларининг империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши революцион кураш ишига муҳим ҳисса қўшди.

Жанубий Вьетнам аҳолиси совет халқининг ғалабаларига қувонади ва унга Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлигида тўққизинчи беш йиллик планининг бажарилишида янги, янада катта муваффақиятларга эришишини астойдил тилайди. Бу планнинг бажарилиши социалистик ҳамдўстлик қудратини, тинчлик ва тараққиёт кучларини янада мустаҳкамлашга шак-шубҳасиз ёрдам беради, халқларнинг тинчлик, демократия ва социал-тараққиёт йўлидаги кураши учун илҳомбахш омил бўлади.

Жанубий Вьетнам халқининг одилона курашдаги ғалабалари СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг ҳамда бутун дунёдаги Вьетнам дўстларининг мадади ва ёрдами билан чамбарчас боғлиқ бўлганлигини ЖВР делегацияси таъкидлади.

ЖВР делегацияси Жанубий Вьетнамдаги вазият тўғрисида, Вьетнам халқининг тарихий ғалабаси — Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битимлар имзоланганлиги натижасида очилган янги босқичдаги вазифалар ҳақида, ЖВР Муваққат революцион ҳукуматининг ана шу муҳим ҳужжат қатъий бажарилишини таъминлашга қаратилган чора-тадбирлари тўғрисида шунингдек озод қилинган районларнинг экономикасини қайта тиклаш ва ҳар томонлама мустаҳкамлаш соҳасида бошлаб юборилган ишлар ҳақида ахборот берди. АҚШ қўллаб-қўлтиқлаётган Сайгон маъмурияти Париж битимининг асосий қоидаларини бажармаётганлиги, озод қилинган районларга қарши қуролли иғвогарликларни давом эттираётганлиги, мустаҳкам тинчлик ва миллий иноқликка эришишга тўсқинлик қилаётганлиги қайд қилинди. Ана шуларнинг ҳаммаси Жанубий Вьетнамдаги аҳволни кескинлаштиришга олиб келди. ЖВР Сайгон маъмуриятининг Жанубий Вьетнам озод қилинган районларига қарши ҳар қандай иғвогарликларини фош қилишга ва иғвогарликларга тегишли зарба беришга азми-қарор берган.

ЖВР делегацияси Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг Вьетнамга доир Париж битимини тўла-тўкис ҳурмат қилишга ва қатъий бажаришга қаратилган сиёсати ўзгармас сиёсат эканлигини таъкидлади ва АҚШ билан Сайгон маъмурияти ҳам шундай иш тутсинлар, деб қаттиқ талаб қилади.

Совет томони Вьетнам халқининг қаҳрамонлигига, унинг ватанни қутқариб қолиш учун қаршилик урушида эришган катта ғалабасига қойил эканлигини ифода этди. Бу ғалаба — империалистик агрессияга қарши курашда Вьетнам ўғил-қизларининг буюк фидокорлиги, сабот-матонати ва жасоратини кўрсатувчи яққол далилдир. Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги Париж битими, шунингдек 1973 йил 13 июндаги Вьетнам—Америка Қўшма ахбороти ЖВР Муваққат революцион ҳукумати билан Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг катта ютуғидир. Вьетнам халқи буюк шижоатининг натижасидир, социалистик мамлакатлар, миллий озодлик ҳаракати, бутун прогрессив инсониятнинг муштарак ғалабасидир.

Совет Иттифоқи ЖВР Муваққат революцион ҳукуматининг Париж битимини рўёбга чиқаришга, Вьетнамда одилона тинчлик ўрнатишда, Жанубий Вьетнамда тинчлик, мустақиллик, демократия ва бетарафлик ҳамда мамлакатни тинч қайта бирлаштириш сари олға силжиш йўлидан ривожлантиришга қаратилган куч-ғайратларини қўллаб-қувватлайди. АҚШ қўллаб-қўлтиқлаётган Сайгон режими Париж битимини қўпол равишда ва систематик бузаётганлигини Совет Иттифоқи кескин қоралайди ва бундай бузишларни дарҳол тўхтатишни талаб қилади, мазкур битимнинг ҳамма қоидаларини бекаму-кўст бажаришни Вьетнамда мустаҳкам ва адолатли тинчлик ўрнатишнинг асосий шарти, деб ҳисоблайди.

ЖВР делегацияси Вьетнам миллатининг улуғ йўлбошчиси, президент Хо Ши Мининг васиятини бажо келтириб ва Жанубий Вьетнам халқининг эзгу орзу-истагини амалга ошириб, Вьетнамга катта, қимматли ва самарали мадад ҳамда ёрдам берган, Вьетнам халқи эришган жаҳоншумул ғалабага муҳим ҳисса қўшган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, Совет ҳукуматига ва бутун совет халқига Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети, ЖВР Муваққат революцион ҳукумати ва Жанубий Вьетнамнинг бутун аҳолиси номидан самимий ва чуқур миннатдорчилик изҳор этди.

Совет томони Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти ва ЖВР Муваққат революцион ҳукуматини Жанубий Вьетнам аҳолиси Миллий манфаатларининг бирдан-бир ҳақиқий вакиллари деб билиб, улар билан дўстона муносабатларни ва ҳамкорликни бундан буён ҳам ҳар томонлама ривожлантира беришини айтди.

Томонлар Лаосда тинчликни қайта тиклаш ва миллий иноқликка эришиш тўғрисида 1973 йил 21 февралда Вьентьянда имзоланган битимдан, шунингдек, шу битимга доир 1973 йил 14 сентябрь протоколидан мамнун эканликларини изҳор қилдилар. Бу ҳужжатлар Лаос халқининг тинч, мустақил, бетараф, демократик Лаосни қуриш муддаосини рўёбга чиқаришнинг реал йўлини очиб беради.

Иккала томон Камбоджа миллий бирлик фронти ва миллий бирлик қироллик ҳукумати раҳбарлигида ўз мамлактининг озодлиги ва мустақиллиги учун одилона кураши муваффақиятли олиб бораётган Камбоджа ватанпарварлари билан доимо бирдам эканликларини таъкидладилар. СССР билан ЖВРнинг фикрича, Камбоджа проблемасини Камбоджа халқи четдан ҳеч кимни аралаштирмай, ҳал этиши лозим.

Халқаро масалаларни муҳокама қилиш вақтида СССР ва ЖВР делегациялари шуни қайд қилдиларки, дунёдаги кучларнинг янги нисбати, социалистик давлатларнинг сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий қудрати тўхтовсиз ўсиб бораётганлиги, миллий озодлик ҳаракати ҳамда меҳнаткашларнинг империализмга ва агрессияга қарши кураши юксалиб бораётгани, халқларнинг тинчлик, демократия ва социал тараққиёт йўлидаги муваффақиятли кураши учун шарт-шароит яратиб беради. Империалистик агрессияни даф қилган Вьетнам халқининг тарихий ғалабаси Осиёда ва бутун дунёда тинчлик ҳамда хавфсизлик учун курашдан иборат умумий ишга муҳим ҳисса бўлиб қўшилди.

ЖВР делегацияси КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш, империалистик агрессияга қарши, мустақиллик, озодлик ва социал тараққиёт учун курашаётган халқларни актив қўллаб-қувватлаш соҳасидаги куч-ғайратларини юксак баҳолади.

Томонлар планетадаги барча тинчликсевар, тараққийпарвар ва антиимпериалистик кучларнинг жипслиги ҳамда бирлигини ҳар тарафлама мустаҳкамлаш вазифаси ҳозирги шароитда айниқса муҳим аҳамият касб қилаётганлигига ишонганликларини изҳор этдилар. 1973 йил октябрида тинчликсевар кучларнинг Москвада бўлиб ўтган жаҳон конгресси ана шу олижаноб вазифани ҳал этишга муҳим ҳисса қўшди.

Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатлари халқларининг империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши курашини иккала томон тўла-тўкис қўллаб-қувватлашларини изҳор этдилар ҳамда Яқин Шарқдаги проблемаларнинг тўғри ҳал этилиши Исроил қўшинларини босиб олинган араб мамлакатлари территорияларидан батамом олиб чиқиб кетиш ва фаластинлик араб халқининг ҳуқуқларини ҳурмат қилиш асосида таъминланиши лозим, деб ҳисоблайдилар.

Иккала томон Чилидаги реакцион доиралар қилган ҳарбий тўнтаришни, шу тўнтариш натижасида Чили халқининг халқ бирлиги қонуний ҳукумати ағдариб ташланганлигини кескин қоралайди ҳамда қонли террор дарҳол тўхтатилишини, турмага ташланган Чили ватанпарварлари ва илғор кайфиятдаги кишилари озод қилинишини талаб этади. Ҳар иккала томон Чили халқининг адолатли курашини қаттиқ қўллаб-қувватлашини айтади ва бу кураш ғалаба билан якунланишига ишонганлигини изҳор қилади.

Томонларнинг фикри шуки, хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Умумевропа кенгаши Европада ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун қўшимча қулай шарт-шароитлар яратмоғи лозим.

Томонлар икки ўрталаридаги муносабатларининг аҳволини кўриб чиқиб, Совет Иттифоқи билан Жанубий Вьетнам Республикаси ўртасида турли соҳалардаги дўстлик ва ҳамкорлик муваффақиятли равишда ривожланиб бораётганлигини мамнуният билан таъкидладилар. СССР билан ЖВР ўртасидаги алоқаларни янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди. Томонлар, жумладан, турли лавозимдаги вакилларнинг алоқаларини кенгайтириш, иккала томонни қизиқтирувчи масалалар юзасидан мунтазам маслаҳатлар ва фикрлашувлар ўтказиб туриш тўғрисида келишиб олдилар. Совет Иттифоқининг Жанубий Вьетнам Республикасига иқтисодий ёрдам бериши тўғрисида Совет Иттифоқи билан Жанубий Вьетнам Республикаси имзолаган битим дўстона муносабатларнинг эркин ифодасидир. Ҳар иккала томон қардошларча дўстликнинг ана шу муносабатларини давом эттириш ва ривожлантиришга, ўз алоқаларини мустаҳкамлаш ва такомиллаштиришга астойдил интилаётганликларини изҳор этдилар.

Томонлар шунга қатъий ишонадиларки, Жанубий Вьетнам Миллий Озодлик Фронти Марказий Комитети Президиумининг Раиси, ЖВР Муваққат революцион ҳукумати маслаҳат кенгашининг раиси доктор Нгуен Хиу Тхо бошчилигидаги Жанубий Вьетнам Республикаси делегациясининг СССРга қилган расмий дўстлик визити ва музокараларнинг якунлари Совет-Вьетнам дўстлигини мустаҳкамлашда, Совет халқи билан Вьетнам халқи ўртасидаги ҳар томонлама алоқалар ҳамда яқин ҳамкорликни мустаҳкамлаш ва янада ривожлантиришда янги босқични бошлаб беради.

ЕРЕВАН, 24 декабрь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети Президиумининг Раиси, Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукумати Маслаҳат Кенгашининг Раиси доктор Нгуен Хиу Тхо бошчилигидаги Жанубий Вьетнам Республикаси делегацияси кеча Арманистон ССР билан танишишни давом эттирди.

АРМАНИСТОН БИЛАН ТАНИШМОҚДАЛАР

Меҳмонлар Ереван бўйлаб сафар қилдилар, В. И. Ленин номли майдондаги доҳий ҳайкали олдида, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига ўрнатилган ёдгорлик ёнида бўлдилар. Улар «Эребуни» музейида бўлиб, Ереван тарихи билан танишдилар.

Октемберян районидаги Ленин номли колхоз коллективи Жанубий Вьетнам Республикаси вакилларини азиз дўстлар сифатида кутиб олдилар. Меҳмонлар теплица хўжалигини кўздан кечирдилар.

Колхоз меҳнатчиларининг ҳаёти ва турмуши билан танишдилар.

Нгуен Хиу Тхо колхоз активлари билан бўлган учрашув чоғида кўп миллатли совет халқининг тажрибаси вьетнам халқи учун катта қизиқиш туғдираётганлигини таъкидлаб ўтди.

Биз Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган чоғимизда туғилган ҳис-туйғуларимизни ифода этмоқ учун, деди делегация бошлиғи, сўз топиш қийин бўляпти. Совет кишилари делегациямизга ғоят зўр илтифот билдирмоқда. Совет кишилари бизларга чуқур ҳурмат-эҳтиром билдираётганликларини биз бугун янада чуқурроқ ҳис этдик.

Арманистон ССР Олий Совети Президиуми ва Арманистон ҳукумати делегация шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Совет томонидан Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Е. Кочинян, Арманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. Х. Арутюнян, республика Министрлар Советининг Раиси Г. А. Арзуманян ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлишди.

Зиёфат чоғида Н. Х. Арутюнян билан Нгуен Хиу Тхо нутқ сўзлаб, дўстона қадаҳ кўтардилар. (ТАСС).

1974 ЙИЛДА СОВЕТ -ЧЕХОСЛОВАКИЯ САВДОСИ

СССР билан ЧССР ҳукумат делегациялари ўртасида муваффақиятли тугаган савдо-сотиқ музокаралари натижасида 21 декабрда Москвада 1974 йилда Совет—Чехословакия савдо-сотиғи тўғрисидаги протокол имзоланди.

Протоколда СССР билан ЧССР ўртасидаги товар обороти 1973 йилга нисбатан 7 процент ортиши кўзда тутилади. Ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш кенгайтирилаётганлиги асосида машиналар, ускуналар ва приборларнинг янги турларини ўзаро етказиб бериш янада ривожланади. Ўзаро товар етказиб бериш ҳар иккала мамлакат халқ хўжалигининг турли соҳаларида техника тараққиётига ёрдам беради.

1974 йилда СССРдан ЧССРга хом ашё ва материалларнинг асосий турларини, жумладан ёқилғи, темир рудаси, металлар, пахта, ёғоч-тахта материаллари, химикатлар ва бошқа товарларни етказиб беришни планли суръатда кўпайтириш ҳам кўзда тутилади.

Ўз навбатида ЧССРдан Совет Иттифоқига катта диаметрдаги пўлат қувурлар, химия саноатининг маҳсулотлари ва бошқа буюмлар етказиб берилади. Кенг истеъмол товарларини ўзаро етказиб беришни кўпайтириш ҳам кўзда тутилади.

Протоколни СССР ҳукуматининг ваколати билан ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, ЧССР ҳукуматининг ваколати билан ташқи савдо министри А. Барчак имзоладилар.

Протоколни имзолаш маросимида ЧССРнинг Совет Иттифоқидаги элчиси Ян Гавелка ҳозир бўлди. (ТАСС).

Планетамизда

ЯҚИН ШАРҚҚА БАҒИШЛАНГАН СУЛҲ КОНФЕРЕНЦИЯСИДА

ЖЕНЕВА, 24 декабрь. (ТАСС махсус мухбирлари). Миллатлар саройида Яқин Шарққа бағишланган сулҳ конференциясининг учинчи ялпи мажлиси ўтказилди.

Мажлисда Совет Иттифоқи томонидан СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, АҚШ томонидан давлат секретари Г. Киссинжер, Миср Араб Республикаси томонидан ташқи ишлар министри И. Фаҳмий, Иордания қироллиги томонидан бош министр, ташқи ишлар министри Зайёд ар-Рифоий, Исроил давлати томонидан ташқи ишлар министри А. Эбан иштирок этдилар. Мажлисда раислик қилувчи сифатида Бирлашган Миллатлар ташкилотининг Бош секретари К. Вальдхайм ҳам қатнашди.

А. А. Громико мажлисда сўзга чиқиб қуйидаги баёнотни берди.

А. А. ГРОМИКО БАЁНОТИ

Бугун биз учинчи мажлисга тўпландик. Бундан олдинги мажлисларда конференция қатнашчилари айтган гапларни ҳисобга олиб, вақтнинг катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтмоқчиман.

Конференция ўз олдида турган, ғоят муҳимлиги яхши маълум бўлган масалаларни кўриб чиқишда сусткашлик қиладиган бўлса, менимча, бундай қилиш хато бўлур эди.

Яқин Шарқ районида тинчлик бўладими ёки янги тангликлар ва ҳарбий тўқнашувлар бу районни ларзага солаверадими? Гап мана шу тўғрида боряпти.

Женевадаги ишлар қандай бораётганлигига ҳозир фақат Яқин Шарқ райони халқларигина эмас, балки бутун дунё ҳам кўз тикиб турибди.

Шу сабабли, чамамда, биз аммамиз конференциянинг ё муваффақият қозонишига ёки муваффақиятсизликка учрашига олиб келадиган катта ва кескин масалаларни ҳал қилишни орқага сурмасдан, балки кўриб чиқиб, ҳал қилишимиз лозимлигини яхши англаб олишимиз керак. Сусткашликка ва пайсалга солаберишга, бизнинг қатъий фикримизча, конференцияда ўрин бўлмаслиги лозим.

Эҳтимолки ҳамкасбларимиз, биз ҳам шу фикрдамиз деб менга жавоб беришлари мумкин. Шундай қилсалар жуда яхши бўлур эди! Башарти мана шундай иноқлик мавжуд бўлса, келинглар, уни амалий ишга айлантирайлик.

Бу ерда айтиб ўтилган катта ва кечиктириб бўлмайдиган проблемаларга асосий эътибор бериши лозимлигини албатта назарда тутиб, тегишли масалаларни кўриб чиқмоқ учун бир ҳафта эмас, ҳатто бир кун ҳам бой берилмаслиги лозим. Конференция қатнашчиларининг ҳаммаси ўз зиммаларидаги катта масъулиятни англаб, бу конференцияда иш олиб бориладиган бўлса, унинг муваффақият қозониши турган гап, деб ўйлаймиз.

СССР Ташқи ишлар министрининг бу баёнотини конференциянинг бошқа қатнашчилари қўллаб-қувватладилар.

Конференция ўз ишини давом эттирмоқда. Ташқи ишлар министрлари жўнаб кетгандан кейин бу иш бунинг учун махсус тайёрланган элчилар иштирокида ўтаверади. Конференцияда элчи В. М. Виноградов Совет Иттифоқининг вакили бўлиб қолади. Ташқи ишлар министрлари қачонки лозим топсалар яна Женевада тўпланишлари мумкин.

Шу билан бирга қўшинларни бир-биридан ажратиш масаласи билан шуғулланувчи ишчи группаси тузишга қарор қилинди: ишчи группаси бу масаланинг биринчи даражали аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олиб, дарҳол ишга тушади. Зарурат туғилишига қараб бошқа ишчи группалар ҳам тузилади.

ЖЕНЕВА, 24 декабрь. (ТАСС). Яқин Шарққа бағишланган сулҳ конференцияси Яқин Шарқ проблемасини сиёсий бартараф қилишга қаратилган амалий чораларни батафсил кўриб чиқишга киришди.

Томонларнинг принципиал позициялари маълум. Конференцияни тантанали очиш маросимида ташқи ишлар министрлари буни баён қилиб бердилар. Энди министрлар манфаатдор ҳукуматлар томонидан элчилар даражасида тайинланган вакилларга эстафетани топширдилар.

Конференциянинг кундалик иши махсус ишчи группаларида олиб борилади. Бу группалар тегишли масалаларга доир ўз хулосаларини ва тавсияларини конференцияга тайёрлаб беришлари лозим. Уруш ҳаракатлари бўлиб ўтган районда қўшинларни бир-биридан ажратиш масаласини, айниқса, тезроқ ҳал қилиш кераклиги ҳисобга олиниб, шу проблема билан шуғулланиш топшириб қўйилган биринчи ишчи группаси дарҳол иш бошлайди.

Яқин Шарқдаги аҳволни сиёсий бартараф қилишдан иборат мураккаб проблемалар қисқа муддатда ҳал этилиши мумкин, деб ҳеч ким ўйлаётгани йўқ, албатта. Конференция муваффақиятли натижага келиши учун ҳали кўпгина жиддий қийинчиликларни енгиш керак. Бироқ, сиёсий обзорчилар мунозара бошланганлигидан ва ҳамма томон учун маъқул бўлган қарорга эришишига эшик очиб қўйилганлигидан ўзларининг мамнун бўлганликларини айтмоқдалар.

ЖЕНЕВА, 24 декабрь. (ТАСС). АҚШ Давлат секретари Г. Киссинжер Женевадан учиб кета туриб, айтган гапида, менинг фикримча, сулҳга олиб келадиган йўл узоқ йўл бўлади ва бу вақти-вақти билан аламли бўлиб туради, деди. Бироқ, деди у, биз қилган ишлар муваффақиятли бўлди, бу билан асосий томонлар ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти фахрланишлари мумкин. Биз бу ерга келишдан кўзлаган мақсадимизга асосан эришдик. Процедура масалаларини ва ташкилий масалаларни ҳал қилиб олдик. Қўшинларни бир-биридан ажратувчи ишчи группаси келгуси ҳафтада иш бошлайди, шундан сўнг сал вақт ўтмай бошқа группалар ҳам тузилади, деб ўйлаймиз.

ҚОҲИРА, 24 декабрь. (ТАСС). «Ал-Аҳром» газетасида Женева конференцияси тўғрисида босилган мақолада айтиладики, бу конференция Исроилнинг ўзининг экспансиячилик ниятларидан воз кечишга мажбур қилмагунча ва Исроил қўшинларини оккупация қилинган араб территорияларидан чиқартириб юбориш ҳамда Фаластин араб халқининг қонуний ҳуқуқларини қайта тиклаш учун амалий чоралар кўрмагунча тангликни бартараф қилишда конференцияни бурилиш нуқтаси ҳисоблаб бўлмайди.

ЖЕНЕВА, 24 декабрь. (ТАСС). Исроил ташқи ишлар министри А. Эбан бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида гапириб, Исроил қўшинлари билан Миср қўшинларини бир-биридан ажратиш тўғрисида музокараларни яна бошлаб юбориш ҳақида Яқин Шарққа бағишланган сулҳ конференциясида бир қарорга келинганлиги араб—исроил можаросида «янги, тағин ҳам кўпроқ умид бахш этувчи палла» бошланишига олиб келди, деди. «Қилинган иш, — деди у,— районимиз аҳолиси учун ва шу райондаги стабиллик учун катта аҳамиятга эга».

А. А. ГРОМИКО И. ФАҲМИЙ БИЛАН УЧРАШДИ

ЖЕНЕВА, 24 октябрь. (ТАСС махсус мухбири). Кеча бу ерда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Миср Араб Республикаси ташқи ишлар министри И. Фаҳмий билан учрашди.

Дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Совет — Миср шартномасига ҳамда сиёсий маслаҳатлар ўтказиб туриш борасида қарор топган практикага мувофиқ бўлиб ўтган дўстона суҳбат чоғида Яқин Шарққа бағишланган сулҳ конференцияси иши масалалари юзасидан, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи бошқа актуал масалалар юзасидан батафсил фикрлашиб олинди.

Кечқурун А. А. Громико И. Фаҳмий шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда: Совет томонидан — СССР элчилари В. М. Виноградов, М. Д. Ситенко, Ю. Н. Черняков, В. Л. Исраэлян, В. Г. Макаров;

Миср томонидан — Миср Араб Республикасининг элчилари Х. Халлаф, М. Риад, А. Ал Эриан, А. Усмон ҳозир бўлдилар.

А. А. ГРОМИКО ЖЕНЕВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

ЖЕНЕВА, 24 декабрь. (ТАСС махсус мухбири). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Яқин Шарққа бағишланган сулҳ конференциясида қатнашиб, бугун Женевадан Ватанига жўнаб кетди.

Аэродромда уни СССРнинг БМТнинг Женевадаги бўлими ҳузуридаги доимий вакили З. В. Миронова, СССРнинг Швейцариядаги муваққат ишлар вакили Е. А. Платонов, БМТнинг Женевадаги бўлими ҳузуридаги чет давлатларнинг вакиллари, Швейцария ҳукуматининг, Женева кантони ва шаҳри маъмурларининг вакиллари кузатиб қолдилар.

А. А. Громико самолёт учишидан аввал қуйидаги баёнотни берди:

Гарчи Яқин Шарққа бағишланган конференцияда қилинган иш мақсадга эришиш йўлидаги биринчи қадам бўлса ҳам, биз бу ишдан умуман мамнуният туйғуси билан Женевадан жўнаб кетаётирмиз. Конференцияда вакиллари қатнашаётган давлатлар ўз олдиларида турган вазифаларни ҳал этиш учун бўлган масъулиятни тушунаётганликларини мажлислар ҳамда икки томонлама учрашувлар ва маслаҳатлашувлар кўрсатди.

Энди Яқин Шарқ проблемасини БМТнинг тегишли қарорларини бажариш асосида бартараф қилиш масалаларини ҳеч кечиктирмай амалий ҳал этиш зарур.

Совет томони конференциянинг иши конструктив негизда ривожланиб бориши учун бундан буён ҳам куч-ғайрат сарфлай беради.

БМТ Бош секретари К. Вальдхайм, БМТнинг Женевадаги Европа бўлими Яқин Шарққа доир сулҳ конференциясини очиш ва унинг ишини бошлаш учун зарур бўлган шарт-шароитларни таъминлашга катта ҳисса қўшганликларини таъкидлаб ўтмоқчимиз.

Меҳмондўстлик кўрсатганлари ва конференция ишига ёрдам берганликлари учун Швейцария ҳукуматига, Женева кантони ва шаҳри маъмурларига миннатдорчилик билдирамиз.

Шу куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Москвага қайтиб келди.

Аэродромда А. А. Громикони СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

ЧИЛИ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК

◆ БЕЛГРАД. Югославия касаба союзлари иттифоқи Кенгашининг бу ерда эълон қилинган баёнотида бундай дейилади: «Югославия меҳнаткашлари Чили ишчилари, касаба союзлари ва халқи билан бирдам эканликларини таъкидлайдилар, фашистик диктатурага қарши кураш бирлашган фронтини вужудга келтириш йўлида шу мамлакатнинг тараққийпарвар кучлари сарфлаётган куч-ғайратларни қўллаб-қувватлайдилар».

◆ БЕРЛИН. Германия Демократик Республикасининг Санъат академияси билан Фанлар академияси ходимлари барча мамлакатларининг фан, маданият арбобларига мурожаат қилиб, Чили халқи билан бирдамликни кучайтиришга чақирган эдилар. Бу чақириқни Мексика рассоми Дэвид Альфаро Сикейрос қўллаб-қувватлади.

Шу даъватга ўз овозимни қўшиш билан бирга, дейилади Сикейроснинг мактубида, ўз куч-ғайратларини Чили хунтасининг ваҳшиёна ҳаракатларига қарши бирлаштираётган маданият арбоблари орасида бўлишни катта шараф, деб ҳисоблайман.

ГДР академияларининг даъватини кўпгина мамлакатларнинг, шу жумладан Совет Иттифоқининг маданият ходимлари ва олимларидан 16 мингдан ортиқроқ киши маъқуллади.

◆ БОНН. ГФРнинг Демократик жамоатчилиги чили халқи билан бирдам эканлигини изҳор қилади ва унинг фашистлар хунтасига қарши олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлайди. Кўпгина шаҳарларда Чилига ёрдам комитетлари тузилди, бирдамлик фондига маблағ тўпланмоқда.

◆ ДЕҲЛИ. Озодлик йўлидаги курашчилардан шафқатсизларча ўч олаётган Чили ҳарбий хунтасининг қонхўрлиги Ҳиндистонда қаҳр-ғазабни кучайтирмоқда. Газеталарда газетхонларнинг хатлари эълон қилинмоқда, шу хатларда газетхонлар Чили халқи билан бирдамлик туйғуларини изҳор қилмоқдалар.

«Пэтриот» газетасида босилган хатда бундай дейилади: Чили хунтасининг жиноятларига қарши норозилик тўлқини Латин Америкаси қитъасидагина эмас, бутун дунёда ҳам кенгайиб бормоқда. «Чилидаги қонли террорга чек қўйиш керак», деб таъкидлайди хат автори.

◆ ЖЕНЕВА. Швейцария тараққийпарвар партиялари ва ташкилотларининг вакиллари Чили халқи билан бирдамлик намойиши ўтказдилар.

Намойишчилар Чили элчихонаси деворига ўрнатилган плакатга президент Сальвадор Альендени ҳамда Чили озодлиги ва мустақиллиги учун бошқа кўпгина курашчиларни ўлдирган Чили хунтаси жиноятларини ғазаб билан қораловчи сўзлар ёзилган эди.

◆ КАРАКАС. Чили билан бирдамлик Венесуэла комитети Чили Компартиясининг Бош секретари Луис Корвалан, чилилик бошқа ватанпарварлар озод қилинсин, террор ва репрессиялар тўхтатилсин, — деб талаб қилди.

Комитет венесуэлаликларга мурожаат қилиб, қардош Чили халқи билан бирдамликни мустаҳкамлашга чақирди.

(ТАСС).

ЖОНАЖОН ВАТАНИМИЗДА

ТАЖРИБА ПОСЁЛКАЛАРИ

Михаил Иванович Калинин Ватани — Юқори Троица қишлоғида кўргазмали тажриба посёлкаси қурилмоқда. У Россия Федерациясида лойиҳалаштирилиб қурилаётган 130 шундай посёлкалардан биридир.

Посёлка мингдан ортиқ аҳоли учун мўлжалланган. Яқингинада қурилган уйларда тез орада ховли тўйлари бошланади, уларда шаҳардаги каби барча қулайликлар бор.

Мол боқмоқчи бўлганлар учун эса посёлканинг махсус ажратиб қўйилган зонасида молхоналар қурилаётир. Шу ернинг ўзида озуқа цехлари, ундан сал нарида шахсий машинаси борларга гараж қурилаётир. Ишлаб чиқариш зонасида икки юз бош мол сиғадиган молхона қурилиши тамомланди. Устахонасига эга бўлган машина майдонлари қурилиши битказилди, техника сақланадиган жойлар барпо этилди, теплица қуриш мўлжалланмоқда.

Посёлканинг асосий майдонида маъмурий марказ қурилади. Унинг яқинида эса маданият уйи, меҳмонхона қад кўтаради. Олти юз бола ўқийдиган мактаб қурилиши бошлаб юборилади. Табиий газ билан ишлайдиган кучли қозон хонадонлар уйини, ишлаб чиқариш биноларини иситади ва иссиқ сув билан таъминлайди.

Лойиҳачилар бу ерда Михаил Иванович Калининнинг уй-музейи борлигини ҳисобга олиб, янги Юқори Троицани эҳтиёткорлик билан планлаштираётирлар. «Бутуниттифоқ оқсоқоли» ҳаётлиги вақтида бўлган қишлоқнинг ўша қисмини ўз ҳолича қолдиришга қарор қилинди. Лекин оддий бу қишлоқ уйлари газлаштирилади. Бу ерга водопровод келтирилади, йўллар усти асфальтланади, тротуарларга бетондан ясалган плиталар ётқизилади.

МУСТАҲКАМ ОЗУҚА БАЗАСИ

Озарбайжон чорвадорлари колхоз ва совхозларнинг отарларини муддатидан икки ҳафта илгари қишки яйловларга ҳайдаб келтирдилар. Муган, Ширван, Мил ва Қорабах чўлларида 1.650 мингдан ортиқ қўй боқилаётир.

Республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари моллар қишлайдиган ерга озуқа запасини кўплаб жамғариб қўйдилар, бир миллион тоннадан ортиқ дағал хашак ташиб келтирилди. Бу ўтган йилдагидан 20 процент ортиқдир. Сенаж эса планда кўзда тутилганидан уч баравар зиёд тайёрланди. Ҳар эҳтимолга қарши чорва моллари учун мустаҳкам озуқа базасини яратиш мақсадида қўшимча тадбирлар ҳам кўриб қўйилди.

(ТАСС).

«БАҲОР ШУ ЕРДАН БОШЛАНАДИ»

Округимизда Виктор Фоминнинг оҳанграбо куй ва қўшиқларини эшитмаган киши йўқ. Санъаткор зўр маҳорат билан ижро этган куйлар ҳар бир тингловчининг қалбидан чуқур жой олган. У «Туркистон вальси», «...Дўстлик шу ерда туғилади» ва «Баҳор шу ердан бошланади» каби қўшиқларни куйлаганида, минглаб томошабинлар завқ-шавқ билан олқишлашади. Қарсаклар узоқ давом этади. Чунки бу қўшиқлар солдат қалбига яқин, она-Ватан посбонларининг ички кечинмалари, руҳий ҳолати, бепоён Ватанимизга чексиз садоқат ҳис-туйғулари билан суғорилган.

Виктор Фомин ҳарбий ансамблнинг солисти. Кўпинча унинг саҳнаси кенг дала... У ўз қўшиқлари билан гўзалликни мадҳ этади. Солдат кийимидаги кишиларнинг меҳнатини, жонажон ўлкага бўлган муҳаббатини куйлайди. Она-Ватанни севишга, унинг меҳнаткаш халқини севишга ўргатади. Бу ҳис-туйғуларни қўшиқ орқали томошабинга етказиш анча мураккаб иш. Бунинг учун катта истеъдод эгаси бўлиш лозим. Авало томошабинни сева билиш даркор.

Томошабинни севиш... Инсонни севиш. Бу фазилатлар ҳақиқий санъаткорга хос фазилатдир. Бировнинг дардига малҳам бўла билиш, айрилиқ дардини ҳис эта олиш, одамни янада саxий, янада ақлироқ бўлишга ўргатиш катта маҳоратни талаб этади. Санъаткор ўз дидига яраша, ўз тажрибасидан келиб чиқиб, ўзининг ҳаёт ҳақидаги тушунчаларига мос образ яратади. Мен Виктор Фоминдан ўзи севган қўшиқларини сўрадим.

— Менга Лядованинг «Эски марш», Блантернинг «Қайин шарбати» қўшиқлари жуда ёқади. Бу ашулалар ансамблнинг Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти кунининг 56 йиллигига тайёрлаётган янги программасига ҳам киритилган .«Қайин шарбати» ашуласини хор ижро этади.

— Мен 24 йилдан буён солдат кийимида куйлайман, — дейди Виктор Фомин.

...Фоминлар оиласида санъаткорлар йўқ эди. Лекин шунга қарамасдан оила аъзолари санъатни севишарди. Горький автомобиль заводининг ёш ишчиси Виктор корхонанинг ҳаваскорлар тўгарагида қатнашарди. Кейинчалик у армияда хизмат қилди. Бу ерда у рота солисти бўлди. У биринчи бор солдат қўшиқлари билан ошна бўлди. Шу пайтдан бошлаб унда ҳарбий санъаткор бўлиш орзуси туғилиб қолди. Викторнинг қўшиқлари Прикарпатье чегара округи қўшиқ ва рақс ансамблидагиларга ёқиб қолди. У шу тариқа санъат майдонига кириб келди.

Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи ашула ва рақс ансамблининг солисти Виктор Фомин ўз қўшиқлари билан солдат ва офицерларни хурсанд қилиб, уларнинг қалбига йўл топмоқда.

О. ДЕНИСЕВИЧ.

КЎЧМА КИТОБ

Республика «Узглаводстрой» бош бошқармаси ижодкорларининг меҳнат самаралари ўз ифодасини топган китоб Наманганга келди. Эстафета бўйича андижонликлар бу китобни Наманганга йўллашди. Китоб шу кунгача «Ферганаводстрой» трестида, «Андижанводстрой» трестида, «Андижангидрострой» қурилиш бошқармасига қарашли ташкилотларда ва «Узоргтехводстрой» трестида бўлди. Китобга сув иншооти қурилиши мутахассислари ўз таклифлари ва ихтироларини бирма-бир ёзиб, лойиҳалардан намуналар киритишди. Қарши, Кампирравот гидроиншоотлари, Марказий Фарғона ерларини ўзлаштираётган қурувчилар ўз рационализаторлик таклифларини ёзиб китоб-эстафетани бойитишди.

«Наманганводстрой» трестининг Задарёдаги 1-қурилиш-монтаж бошқармаси, Попдаги 2-механизациялашган кўчма колонна, Уйчидаги 3-механизациялашган кўчма колонна ва Учқўрғондаги 4-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективларининг республика аҳамиятига молик бўла оладиган қатор таклифлари китоб-эстафетани тўлдирди.

Айниқса, задарёлик В. Авилев, Н. Раҳматов, уйчилик М. Эргашев, учқўрғонлик Рауф Камоловларнинг 154 минг сўмдан ортиқ фойда келтирган таклифлари диққатга сазовор: бу таклифлар Катта Наманган канали қурилишини тез ва соз қуришда ўз самарасини бермоқда.

Т. СУЛАЙМОНОВ.

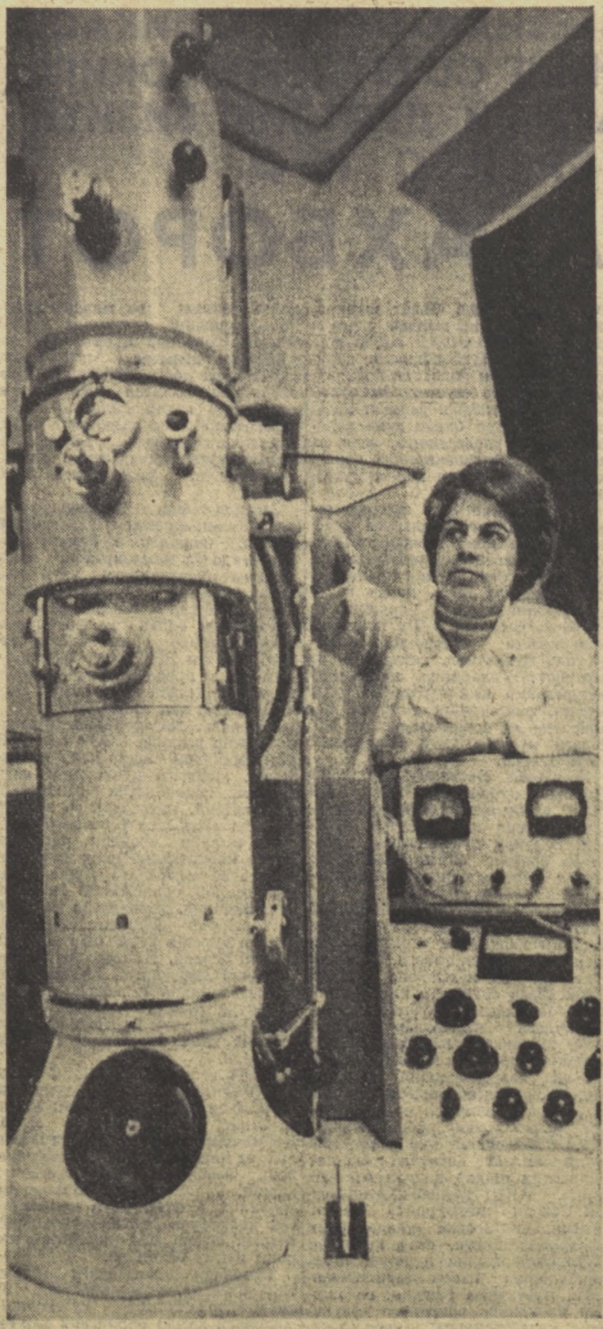

Узбекистон ССР Фанлар академияси геология ва геофизика илмий-тадқиқот институтининг электрон микроскопия лабораториясида мамлакатимизда ишлаб чиқарилган янги электрон микроскоп ўрнатилди. Бу асбоб ёрдамида маъданларни тадқиқ этиш мумкин. Суратда: лаборант Л. Григоренко иш устида.

И. Глауберзон фотоси.

АХБОРОТ
ГАЗЕТХОН ХАБАРЛАРИ

КЎРКАМ

бинолар Шофиркон райони марказида ҳам қад ростламоқда. Шаҳар қиёфасига кириб бораётган район марказида йил сайин замонавий бинолар салобат тўкмоқда. Шофиркон марказида отахонлар чойхонаси, маиший хизмат кўрсатиш комбинати, қишлоқ Совети ва қатор кўш қаватли қулай уй-жой бинолари тикланди. Бу ерда транспорт хизмати ҳам ибратли йўлга қўйиляпти. Яқинда яна 40 километрли йўлга асфальт ётқизилди. Район марказини «Узбекистон», «Қизил байроқ», Ленин номли, Ильич номли ва Жданов номли колхозлар билан боғловчи йўллар равон ва текис бўлиб қолди.

Х. ЯХЕЕВ, қурувчи.

ХУШХАБАРЧИ

Раҳмон Ашуров кўп йиллардан бери қишлоқ кезади. Бухоро областининг Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозида истиқомат қилувчилар Раҳмон акани яхши билишади. У киши кундалик газета-журналлар, мактуб ва телеграммаларни ўз вақтида эгасига топшириш билан эътибор қозониб келяпти. Хат-хабарларни кечиктирмай элтиб бериш қанчалик муҳимлиги Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Ашуровга аён. Уз касбига меҳр қўйган хушхабарчи 15 йилдирки, колхоз хонадонлари оралаб юрибди.

И. ОТАЕВ, колхозчи.

«АЛИФБЕ»

китоби муддатидан илгари чоп этилди. Тошкентдаги офсет босмахона фабрикаси коллективи 1974—1975 ўқув йилига мўлжалланган «Алифбе» китобини 33 минг нусхада нашр этиб қўйди. Таниқли ўқитувчи Оқила Шарофиддиновнинг мазкур китоби бўлажак ўқувчилар дидига мос қилиб безатилган. Китобга киритилган расмлар ва муқовасига жило беришда рассом-сураткашлардан Ч. Саъдуллаев, Б. Рустамовларнинг хизмати катта бўлди.

Д. АБДУРАҲМОНОВА, студент.

«ЎЗБЕКИСТОН»

паррандачилик фабрикаси давлатга тухум топшириш йиллик планини муддатидан илгари бажарди. Пойтахт областининг Калинин районидаги мазкур хўжаликда жами 34,3 миллион дона тухум тайёрланди. Шунингдек, Гулистондаги паррандачилик совхозида ҳам тухум топшириш мажбурияти адо этилди. Давлатга миллион дона тухум етказиб берилди. Урганч, Навоий, Бухоро, паррандабоқарлари ҳам тухум сотиш бўйича олган мажбуриятларини бажариш билан янги йил байрамига муносиб совға ҳозирлашмоқчи.

Д. ПОЛЕВОЙ, инженер.

МУҲЛИСЛАР

янги фойдаланишга топширилган спорт магазинида кўрсатилаётган маданий хизматдан хурсанд. Қашқадарё область Яккабоғ район марказида иш бошлаган бу магазинда ишқибозлар ва спортчиларга мўлжалланган турли хилдаги буюмлар савдо қилинмоқда. Муҳлислар спортнинг қишки турлари учун мўлжалланган чанғи, чана, конькиларнинг магазинга келтирилганидан беҳад хурсанд.

Ж. БОБОЕВ, журналист.

СПОРТ янгиликлари

◆ **БАСКЕТБОЛ.** «А» класси биринчи группа командалари ўртасида ўтказилаётган мамлакат чемпионати давом этмоқда. Биринчилик учун курашаётган Тошкент давлат университетининг студентлари навбатдаги учрашувни Николаев шаҳрида маҳаллий «Спартак» коллективи билан ўтказди. Ўйин 99:78 ҳисобида тошкентликлар фойдасига ҳал бўлди.

◆ **СУЗИШ.** Днепропетровск шаҳрида спортнинг мазкур тури бўйича биринчи марта мамлакат кубоги учун мусобақа бошланди. Совриндорлик учун курашда республикамизнинг 16 вакили куч синашяпти. Дастлабки кун мусобақаларида тошкентликлар муваффақият қозонишди. 100 метрга эркин усулда сузишда Н. Афонина бир минуту 02,6 секунд вақт сарфлаб, учинчи ўринга кўтарилди. 200 метрга брасс усулида сузишда А. Волкова муваффақият қозонди.

◆ **ХОККЕЙ.** Халқаро турнир — «Известия» газетаси соврини учун ўтказилган мусобақалар ниҳоясига етди. Бир неча кун давом этган қизғин курашларда майдон эгалари — совет терма командаси биринчиликни қўлга киритди. Хоккейчиларимиз олтинчи марта мазкур турнир ғолиби бўлишди. Улар учрашувларни мағлубиятсиз ўтказиб, саккизта очко жамғардилар. Иккинчи ва учинчи ўринни ЧССР ҳамда Финляндия командалари олди.

РАҲБАР МАСЪУЛИЯТНИ УНУТГАЧ...

ЎЗБИЛАРМОН ДИРЕКТОР

Завод ишчи-хизматчилари ва инженер-техник ходимлари йиғилишга вақтида тўпланишди. Кўплар сменадан чиқиб тўғри бу ерга келишган.

Ҳамма жамул-жам. Белгиланган вақт ўтиб бормоқда. Бироқ мажлисни бошлашнинг иложи бўлмаяпти. Директор Ю. М. Богомолов келмай турибди! Балки, у мажлисдан бехабардир? Ёки зарур топшириқ билан бандмидир? Асло! Завод маъмурияти, партия ташкилоти ва ишчилар комитети биргалашиб маслаҳатлашганларида „ишлаб чиқаришдаги қолоқлик масаласида мажлис чақириш кераклигини унинг ўзи таклиф қилган эди-ку! Катта бир корхонанинг бутун коллективи кўзи тўрт бўлиб уни кутаётган бир маҳалда Юрий Митрофанович ўз хонасида бемаҳал келган бир таниши билан чойхўрлик қиларди...

Орадан ўн, йигирма, қирқ, эллик минут ва ниҳоят бир соат ўтди. Одамлар иссиқдан беҳол бўлиб, кутишдан зерика бошладилар.

— Ишдан чарчаб чиққанмиз, бошламайсизларми?

— Директорнинг вақти бўлмаса, бошқа кунга кўчира қолинглар!

— ...

...Ниҳоят мажлис столи ёнида директор Ю. М. Богомолов пайдо бўлди. Бошини қимирлатиб докладчига рухсат берди. Ишлаб чиқариш цехининг бошлиғи Р. Аҳмедов корхонада рўй бераётган камчиликларнинг сабаблари ва уларни тугатиш имкониятлари юзасидан ўз фикрини билдирди.

Бироқ у сўзини охиригача айтолмади. Унинг завод маъмурияти адресига билдирган танқидий фикрлари директорга ботмади.

— Ўзинг ким бўпсан, бизни танқид қиласан, — деди.

Р. Аҳмедов ўз касбининг устаси, ишнинг кўзини билган тадбиркор инженер. Ишчиларга меҳрибон ва обрўли раҳбаргина эмас, камчиликларга муросасиз, принципиал коммунист сифатида ҳам танилган. Партия ташкилоти ва ишчилар комитети томонидан амалга оширилган кўпгина яхши ташаббусларда ва завод коллективи эришган ютуқларда унинг муносиб ҳиссаси бор. Шу боисдан ҳам коллектив олдида коммунист Аҳмедовга нисбатан директорнинг ўринсиз дағдағаси ҳеч кимга ёқмади. Ҳамманинг кайфиятини бузди. Шундан сўнг сўзга чиққан бошқа нотиқлар ҳам расмий гаплардан нарига ўтишолмади. Мажлис охирида сўз олган директорнинг ўзи ишлаб чиқариш кўрсаткичлари кун сайин орқага кетаётганлигини, белгиланган планлар бажарилмаётганлигини айтиб, бунга ҳар хил сабабларни рўкач қилиш билан кифояланди. Нуқсонларни тугатиш юзасидан раҳбар сифатида арзигулик гап айтмади. Хуллас, бутун коллективни бошланишидан олдин бир соат куттирган, 3—4 соатга чўзилган мажлис дурустроқ бир қарор қабул қилмасдан тугади.

Аслида эса корхонанинг ишлаб чиқаришдаги судралиш сабаблари бутунлай бошқа ёқда—хом ашёнинг етишмаётганлигида эди. Заводнинг асосий маҳсулотлари бўлган электр иситгичлар, электр калориферлар, трансформаторлар ва бошқа маҳсулотларни тайёрлаш учун зарур бўлган алюминий қувурлар, пўлат тахтачалар каби муҳим материаллар йилнинг биринчи кунлариданоқ топилмай қолди. Хом ашё йўқлигидан баъзи цехларда иш ойнинг биринчи ярмидаёқ мунтазам тўхтаб қоладиган бўлди. Аҳвол шу даражагача бориб етдики, июль ойи давомида механика-тайёрлов ва йиғув цехлари бутунлай ишсиз қолди.

Завод партия комитети ва унинг атрофига уюшган коммунистлар ишлаб чиқаришда юз бераётган бундай қолоқликнинг чинакам сабабларини топиш учун уриниб кўрди. Коммунистлардан тўрт киши таъминот бўлими фаолиятини ўрганишга киришди.

Текшириш жараёнида бўлим ишида жиддий камчиликлар борлиги маълум бўлди. Кўп ўтмай корхона партия ташкилоти йиғилишида таъминот бўлими бошлиғи Мертвишеванинг ҳисоби тингланди. Текшириш якуни тўғрисида ўртоқ Л. П. Толстих ахборот берди. Коммунистлар сўзга чиқиб, ўзларининг шахсий фикр-мулоҳазаларини айтишди. Завод маъмурияти томонидан берилган буюртмалар бўлимда ўз вақтида расмийлаштирилмагани, цехларнинг талаб ва эҳтиёжлари инобатга олинмагани оқибатида таъминот соҳасида жиддий қийинчиликлар туғилаётгани аниқланди. Коммунистлар бўлим ишига қониқарсиз баҳо беришди.

Бироқ бу пайт кутилмаган иш бўлди. Директор Богомолов сўз берилишини ҳам кутиб ўтирмай сапчиб турди-ю, йиғилиш аҳлини ҳайратда қолдириб, овозининг борича шовқин сола бошлади:

— Бу мутлақо мумкин эмас,— деди у текшириш ўтказган комиссия аъзоларига қараб.— Сизлар икки кун ичида нимани ҳам ўрганиб қўя қолдингиз. Сизнинг бу ҳатти-ҳаракатингиз ғирт безорилик, ақлсизлик...

У қўлини мушт қилиб столга ура бошлади. Қаерда ўтирганлигини, кимлар даврасида сўзлаётганлигини ҳам унутди. Комиссия аъзолари фикрини қўллаб-қувватлаган механика-тайёрлов цехининг бошлиғи Анишенкога қараб ўшқира бошлади.

— Сен таъминот бўлими камчилигини топгунча ўз ишингни эпла...

Директорни тинчитмоқчи бўлганлар уддасидан чиқолмади. Йиғилиш ёпиқ партия мажлисига айлантирилди, лекин уни давом эттиришнинг иложи бўлмади.

Тўғри, Ю. М. Богомолов раҳбар бўлиб келгач корхонада сезиларли силжишлар бўлган. Ишлаб чиқариш ҳажми ортиб план ва топшириқлар ошириб бажарилган. Буни директор ўзича тушунди, ўзининг шахсий шарофати деб билди, коллектив сарфлаётган куч-ғайратни унутиб қўйди. Жойларда «мен» деб гапирадиган бўлди. Талабчанлик ўрнига қўполлик, принципиаллик ўрнига бюрократизм йўлига ўтди. Энди унинг қабулига кирмоқчи бўлган кишилар кунлаб, ҳафталабгина эмас, ойлаб навбат кутадиган бўлишди. 1-бўлим бошлиғи З. Коротько, 2-бўлим бошлиғи М. Зайлиев, кранчи С. Ниёзов ва бошқаларнинг бир, бир ярим ёки икки ойдан буён унинг қабулига киришолмаётганини нима деб баҳолаш мумкин?

Корхона ишчи, инженер-техник ходимларидан бир нечтасининг сўзларига қулоқ солинг:

В. Н. Крилова — механика бўлимининг катта бухгалтери: ўртоқ Богомоловнинг партия йиғилишидаги маданиятсизлиги ҳаммасидан ошиб тушди. Умуман, у кейинги пайтда қўпол, дилозор бўлиб қолди. Озгина хато топса бўлгани, бошлиқ сифатида уни тузатиш йўлларини кўрсатиш ўрнига худа-беҳуда бақирадиган одат чиқарди. Бундай шароитда ишлаш қийин.

Н. А. Попиолкевич — стандартлаштириш бўлимининг бошлиғи, корхона партия комитетининг иккинчи секретари: цехларни хом ашё билан таъминлаш издан чиқди. Директор мажлисбозликка берилди. Улар 7—8 соатгача чўзилади. Бунинг устига нуқул жанжал, бақириш-чақиришлар билан ўтади. Ижодий меҳнат қилиш учун шароит йўқ.

О. Одилхонов — қўриқлаш бўлимининг бошлиғи: мен ўртоқ Попиолкевич гапига қўшиламан. Айниқса, мажлиснинг шанба қолиб якшанба кунлари ҳам чақирилишини айтмайсизми?

В. Тень — бош механик: мен ўртоқ Богомоловнинг ўзбилармонлиги хусусида тўхталмоқчиман. Ўтган йили у мени тўсатдан чақириб олди-да, дарҳол металл решетка тайёрлашга буйруқ берди. Мен бошқа иш билан бандлигим сабабли бу ишга бир кун кечикиб киришдим. Бундан хабар топган директор буйруқни вақтида бажармаганлигим учун ўша куниёқ менга ҳайфсан эълон қилди. Индинига решетка тайёр бўлди. Афсуски, бир йилдан ортиқ вақт ўтди ҳамки, 24 тонна металл сарфланган 550 метрлик решетка завод ҳовлисида бекор ётибди.

Чиндан ҳам Ю. М. Богомоловнинг нотўғри раҳбарлик усули коллектив ўртасида меҳнат интизомининг кескин пасайишига, таълим-тарбия ишларининг сусайишига, ишбилармон кадрларнинг заводдан кетиб қолишига, ишлаб чиқаришнинг орқага сурилишига олиб келяпти. 1972 йилда хом ашёнинг вақтида етказиб берилмаганлиги, механизмларнинг тўла қувват билан ишламаганлиги туфайли 13183 ишчи куни бекор кетган. Шундан 2338 ишчи куни ўзресиз ҳолларни ташкил этган. Ишдан бўшаб кетган кишилар сони коллективнинг 29 процентини ташкил қилди. Бу йил ишдан бўшаш учун ариза берганлар сони эса янада кўпайган ёки бу ўтган ойлар мобайнида 317 кишини ташкил этган. Ҳолбуки, шу вақт ичида атиги 280 кишигина заводга қабул қилинган.

Корхонада командировка маблағларидан ўринсиз фойдаланиш ҳолларига йўл қўйилмоқда. Директор арзимас ишлар билан ҳафталаб командировкаларда юради. Ўтган йилнинг февраль ойида у касаба союзлари республика комитетига бориш баҳонаси билан Тошкентдаги ота-онаси уйида 7 кун дам олган. Унинг бир ўзи йил бўйи 51 кун командировкада бўлиб, 738 сўм 58 тийин маблағ сарфлаган, 1973 йилнинг биринчи ярмида ҳам 675 сўм 31 тийин командировка пули олган. Шунингдек, корхонада ишчиларнинг унумли меҳнат қилишлари, ишдан сўнг кўнгилли дам олишлари хусусида етарли ғамхўрлик қилинмаётир. Ҳозиргача заводда клуб, чойхона, кутубхона ва спорт майдончаси йўқлигини нима билан изоҳлаш мумкин? Мавжуд ошхона ниҳоятда тор. Ишчи-хизматчилар ва инженер-техник ходимларнинг 400 га яқин боғча ёшидаги фарзандлари бор. Аммо бирон жойда боғча ёки ясли очиш тўғрисида бугунгача ҳеч ким ўйлаб кўрмаяпти.

«Узэлектротерм» бирлашмасининг Наманган трансформатор заводидаги бу ҳолдан ва унинг ўзбилармон директори Юрий Митрофанович Богомоловнинг хатти-ҳаракатларидан шаҳар партия комитети хабардормикин?

О. ЖУМАНАЗАРОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Спорт кўрсатуви. 19.30— «Ахборот», 19.45 — Қишлоқ хўжалиги билимлари телевизион халқ университети. 20.15 — Ўн минут музика. 20.25 — Капитализм мамлакатларида ижтимоий проблемаларининг кескинлашуви (Москва) 20.45 — «Ахборот». 21.05 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30— **Офицерлар** (бадиий фильм). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.30 — МОСКВА. 18.40 — Спорт программаси. 19.40 — Концерт. 20.25 — Ҳужжатли фильм. 20.45 — Телеспектакль. 22.00— «Азимут». 22.30 — Театр учрашувлари. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 21.00 — **Икки бойга бир малай** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/XII да **Масхарабозлар**, 26/XII да **Марварид изловчилар**, 27/XII да **Кармен-сюита**, **Ойнинг ва безори**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/XII да **Абу Райҳон Беруний**, 26/XII да **Ой тутилган кунда**, 27/XII да **Табассум ўғрилари**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27/XII да **Ажаб савдолар** 28/XII да **Ҳалима**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— «ЁШ ҚАЛБЛАР» коллективининг гастроллари.

КИНО

Ҳаводаги саргузаштлар (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Қора қирол муаммоси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Ринг — ҲАМЗА НОМЛИ, Ғ. ҒУЛОМ НОМЛИ (кундуз ва кечқурун).

Муҳаббат алангаси (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КЎКЧА», «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Филлар — менинг дўстларим (2 серия, ўзбек тилида) — НАВОИЙ НОМЛИ (кундуз ва кечқурун).

Синган тақа — «ЧАЙКА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Инсонни излайман — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Мен — Шаповалов (тоқ соатларда), **Жавоҳир малликасига ҳужум** (жуфт соатларда) — «ДРУЖБА».
Сайха — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ
«ЁШ ГВАРДИЯ»
ДРАМА ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

30/XII да—ОЙДИН (кундузи), МУДҲИШ ВАЗИЯТ (кечқурун).
31/XII да — ТАШВИШЛАНМАНГ ОНАЖОН (кундузи).
1/I да — ОЙДИН (кундузи), МУДҲИШ ВАЗИЯТ (кечқурун).
2/I да — ТАШВИШЛАНМАНГ ОНАЖОН (кундузи), БЕШ КУНЛИК КУЁВ (кечқурун).
3/I да — ОЙДИН (кундузи), БИРИНЧИ БЎСА (кечқурун).
4/I да— ТАШВИШЛАНМАНГ ОНАЖОН (кундузи), ТРИБУНАЛ (кечқурун).
5/I да — ОЙДИН (кундузи), ТАШВИШЛАНМАНГ ОНАЖОН (кечқурун).
6/I да— ТАШВИШЛАНМАНГ ОНАЖОН (кундузи), БЕШ КУНЛИК КУЁВ (кечқурун).
7/I да — ОЙДИН (кундузи), ТАШВИШЛАНМАНГ ОНАЖОН (кечқурун).

Кундузги спектакллар соат 12, 15 да, кечки спектакллар соат 19.00 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси, партия бюроси, СССР адабиёт фондининг Ўзбекистон бўлими таниқли қорақалпоқ шоири, СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси, республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1942 йилдан буён КПСС аъзоси

Абитой ТУРУМБЕТОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли Г. С. Зайцев номидаги селекция ва ғўза уруғчилиги илмий-тадқиқот институти коллективи институт ботаника лабораториясининг мудири, биология фанлари кандидати Ў. М. Муродовга отаси

Мурод АБДУРАЗЗОҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Р. 03934. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. 301.